

1/99

TRENER
ROKOMET

LETNIK 6

TRENER ROKOMET 1/99

Revija Združenja roketnih trenerjev Slovenije

Izdaja:

Združenje roketnih trenerjev Slovenije

Uredniški odbor:

Odgovorni urednik: dr. Marko Šibila

Glavni urednik: Marko Primožič

Ostali sodelavci: mag. Marta Bon

Boris Zupan

Boris Čuk

Lektorja: Tatjana in Bogdan Košak

NASLOV UREDNIŠTVA:

Rokometna Zveza Slovenije

Združenje roketnih trenerjev Slovenije

Celovška c. 25, 1000 Ljubljana

Telefon, faks 061 319 840, 061 131 62 39

Žiro račun: 50100-620-133 05 1222112-319350

pri: Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana

Davčna številka: 75347083

Matična številka: 1120085

Naslov www strani RZS: www.rokometna-zveza.si

Pisno gradivo za naslednje revije ali druga mnenja in pripombe lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslova:

Marko.Primozic@guest.arnes.si, ali

Marko.Sibila@guest.arnes.si

Tisk: MEDIUM Radovljica

Datum in kraj izdaje: Ljubljana, avgust 1999

ISSN 1318 - 7333

Revijo je sofinancirala Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

VSEBINA

<i>Dr. Marko Šibila</i>	KONDIČIJSKI VIDIK VADBE S POMOČJO NEKATERIH TEHNIČNIH IN TEHNIČNO TAKTIČNIH VAJ	7
<i>mag. Marta Bon</i>	ORGANIZACIJA IN DELOVANJE VRHUNSKEGA ROKOMETNEGA KLUBA	19
<i>Aleksander Lapajne</i>	ZDRUŽITEV TRENINGA OBRAMBE IN PROTINAPADA KOT DVEH NELOČLJIVIH SEGMENTOV V SODOBNEM ROKOMETU	39
<i>Darko Repenšek in Janko Požeznik</i>	PREKRŠEK V NAPADU	45
<i>Marko Primožič</i>	VPIS V RAZVID POKLICNIH ŠPORTNIKOV IN ZASEBNIH ŠPORTNIH DELAVCEV	51
	PRAVILNIK O VODENJU RAZVIDA POKLICNIH ŠPORTNIKOV	52
	PRAVILNIK O VODENJU RAZVIDA ZASEBNIH ŠPORTNIH DELAVCEV	55
<i>Marko Primožič</i>	OSNOVNOŠOLSKA ROKOMETNA TEKMOVANJA - RAZPISI	59
	Rokomet za učenke in učence letnik 1985 in mlajše	59
	Rokomet za učenke in učence letnik 1987 in mlajše	63
	MALI ROKOMET za učenke in učence osnovnih šol, rojene 1989 in mlajše	65
<i>INTERNET:</i>	Strani Rokometne zveze Slovenije	68
	http://www.rokometna-zveza.si	

ZMAGOVALCI SREDNJEŠOLSKEGA PRVENSTVA - BREŽICE - MAJ 1999

UVODNIK

Spoštovani,

Tudi ob letošnji, že XXIII. Slovenski rokometni šoli na Rogli, smo pripravili gradivo, ki je v obliki revije TRENER pred vami. Žal nam tokrat ni uspelo objaviti predavanj našega cenjenega gosta, predavatelja EHF, gospoda Ole ELIASENA. Upamo, da bomo njegove prispevke lahko uvrstili v katero izmed naslednjih števil.

Vsi, ki smo sodelovali pri pripravi in izvedbi letošnje SRŠ smo prepričani, da bodo teme in predavatelji zanimivi za najširši krog trenerjev. Menimo, da izbrana predavanja obravnavajo in razčiščujejo probleme s katerimi se srečuje večina rokometnih trenerjev. Pri pripravi naslednje SRŠ pa smo, tako kot vedno, pripravljene sprejeti tudi vaše sugestije.

Želim vam prijetno bivanje na Rogli, obilo koristnih informacij ter uspešno prihajajočo sezono.

Dr. Marko ŠIBILA

užitek nedotaknjene narave

Z R E Č E

KLIMATSKO ZDRAVILIŠČE, OLIMPIJSKI IN SMUČARSKI CENTER ROGLA 1.517 m

zdravilna klima,
pulmološka ambulanta

neokrnjena narava

pohodne in kolesarske poti

športna dvorana 2.200m²,
višinske priprave športnih ekip

umetno zasneževanje vseh smučišč

najsodobnejši servis in
izposojevalnica smuči

TERMALNO ZDRAVILIŠČE ZREČE 395 m

termalna voda

1.300m² vodnih površin

zdravilno blato

hidro-, kinezi-, mehano-, elektro-
in termoterapije

rehabilitacija športnih
poškodb - EN KNEE

savna center

fitnes center

dializni center

UNIOR d.d. - Program TURIZEM

Cesta na Roglo 15, 3214 Zreče

Tel.: 063 / 768 20

Fax: 063 / 762446

Predstavništvo Ljubljana

Slovenska 56, 1000 Ljubljana

Tel.: 061 / 329 264

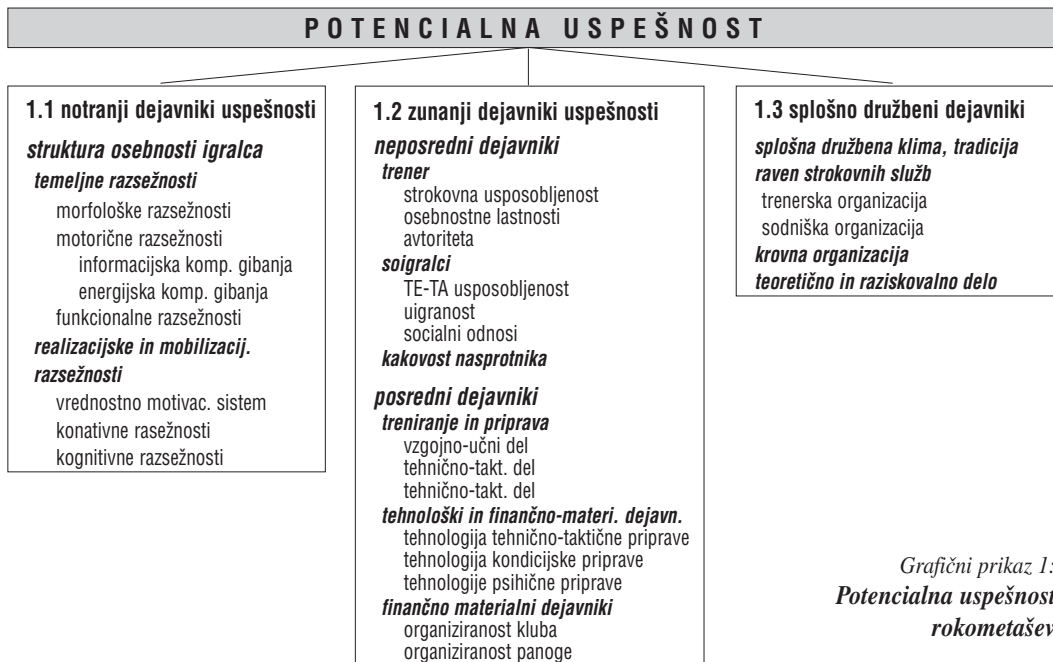
Fax: 061 / 315 389

Dr. Marko Šibila

KONDICIJSKI VIDIK VADBE S POMOČJO NEKATERIH TEHNIČNIH IN TEHNIČNO TAKTIČNIH VAJ

1. TEORETIČNI UVOD

Uspešnost v športu lahko delimo na potencialno in tekmovalno. Športni rezultat je največkrat najpomembnejše merilo tekmovalne uspešnosti v športni panogi. Razsežnosti tekmovalne uspešnosti izhajajo iz stvarnega rezultata ekipe ali igralca na tekmi oziroma tekmovalju (posledic). Iz celotnega rezultata prodiramo v globino do posameznih delov tekmovalne uspešnosti (vzrokov), iz delnih podatkov (vzrokov) in uteži pa pridobimo podatke o delni ali celotni tekmovalni uspešnosti. V športnih igrah, med katere sodi tudi rokomet, je tekmovalna uspešnost ekipe ali igralcev odvisna od mnogih dejavnikov. Te dejavnike skušamo zajeti v model potencialne uspešnosti. Razsežnosti potencialne uspešnosti izhajajo iz ocene ravni razvitosti dejavnikov (lastnosti, sposobnosti in značilnosti), ki pogojujejo uspešnost igralca ali moštva na tekmi (vzrokov). Iz teh delnih podatkov in koeficientov njihovega vpliva (uteži) na tekmovalno uspešnost lahko nato sklepamo o delnem ali celotnem potencialu igralca (posledica). Potentialno uspešnost rokometišča lahko poenostavljeno prikažemo z naslednjim modelom:

Grafični prikaz 1:
Potencialna uspešnost
 rokometištev

Pomembno je da ob dejavnikih uspešnosti prepoznamo tudi njihove medsebojne odnose in njihov vpliv na tekmovalno uspešnost. Kot je razvidno iz Grafičnega prikaza 1 določajo potencialno uspešnost rokometashev trije večji sklopi dejavnikov:

- ▷ Notranji dejavniki uspešnosti obsegajo igralčeve temeljne sposobnosti, lastnosti in značilnosti, ki imajo tudi največji vpliv na uspešnost rokometasša.
- ▷ Zunanji dejavniki, ki jih delimo na neposredne in posredne. Velik vpliv na uspešnost v rokometu, ki je izrazito kolektivna športna panoga, lahko pripišemo kakovosti igre in osebnostni strukturiranosti soigralcev ter vplivu trenerja, ki vodi proces treninga in tekmovanja ter usmerja medsebojne odnose v športnem kolektivu.

- ▷ Pri vrednotenju potencialne uspešnosti rokometashev ne moremo prezreti niti splošno družbenih dejavnikov, tradicije in strokovnih služb, ki skrbijo za strokovno in organizacijsko raven športne panoge.

Izmed vseh naštetih dejavnikov pa igralčevo potencialno in največkrat s tem tudi tekmovalno uspešnost v največji meri določajo motorično – funkcionalne sposobnosti. Mnogi avtorji tem sposobnostim pripisujejo velik vpliv na uspešnost v rokometu (Pavčič, 1971, 1973; Šibila, 1989 in 1995; Šibila, Bravničar, Tancig, 1990; Gabrijelič, 1977; Hošak, Pavlin 1983; Kunath, Muller, 1974; Kuleš, Šimenc, 1986 idr.) in tudi na uspešnost v ostalih sorodnih športih.

Grafični prikaz 2: Struktura motoričnih sposobnosti (po Hošek-Momirović, 1977)

Opis motoričnih sposobnosti		
I. RAVEN (PRIMARNI DEJAVNIKI)	II. RAVEN (SEKUNDARNI DEJAVNIKI)	III. RAVEN (TERCIARNA DEJAVNIKA)
dinamometrijska sila eksplozivna moč	1. Mehanizem za regulacijo intenzivnosti ekscitacije	
repetitivna moč rok in ramenskega obroča repetitivna moč nog repetitivna moč trupa statična moč rok in ramenskega obroča statična moč nog statična moč trupa	2. Mehanizem za regulacijo trajanja ekscitacije	1. Mehanizem za energijsko regulacijo
preciznost ciljanja preciznost zaževanja ravnotežje z zaprtimi očmi ravnotežje z odprtimi očmi gibljivost hitrost enostavnih gibov hitrost frekvence gibov	3. Mehanizem za sinergijsko regulacijo in regulacijo tonusa	2. Mehanizem za inform. regulacijo gibanja
hitrost učenja novih motoričnih nalog koordinacija v ritmu agilnost reorganizacija stereotipov gibanja hitrost izvajanja kompleksnih motoričnih nalog koordinacija celega telesa koordinacija rok koordinacija nog	4. Mehanizem za strukturiranje gibanja	

Za lažje razumevanje strukture obeh dejavnikov podajam tudi kratko analizo motoričnih sposobnosti ter metaboličnih (presnovnih) procesov, ki so značilni za energetske oskrbo rokometarja med tekmo

Čas trajanja, število ponovitev in intenzivnost izvedbe tipičnih aktivnosti na rokometni tekmi zahtevajo določeno raven razvitosti motoričnih sposobnosti: predvsem eksplozivne in elastične moči mišic rok in nog, hitrosti gibanja in reakcije, agilnosti in ostalih vidikov koordinacije ter gibljivosti v kolčnem in ramenskem sklepu. Vidimo, da motorične sposobnosti, ki jih mora imeti rokometar dobro razvite pripadajo oboima bazičnima mehanizmoma za regulacijo gibanja: (... za energetske regulacije gibanja in ... za informativno regulacijo gibanja). Za manifestacijo posameznih motoričnih sposobnosti pa seveda stojijo določeni funkcionalni mehanizmi (vzdružnost in prevodnost živčnega sistema, značilnosti mišično tetivnega aparata, metabolični procesi na nivoju celice, ...).

Opis metaboličnih (presnovnih) procesov, ki so značilni za energetske oskrbo rokometarja med tekmo

Nekaj raziskovalcev je v preteklosti skušalo dognati kakšne so obremenitve rokometarjev na tekmi in kakšni so s tem povezani metabolični procesi v rokometarjevem organizmu, ki podpirajo izvajanje teh aktivnosti. Pri tem so beležili predvsem tiste dejavnosti rokometarja za katere so menili, da imajo poseben vpliv na pojasnjevanje količine in tipa obremenitve med igro.¹ Tako Martin (1990, 49-50) poroča, da rokometar preteče na tekmi od 4700 do

5600 m, kar znese v povprečju 80 do 90 m na minuto. V tem času igralci izvedejo povprečno 70 šprintov, ki znašajo od 470 do 560 m celotne pretečene razdalje. To pomeni, da je dolžina vsakega šprinta 6 do 8 m. Povprečno trajanje intervala med posameznimi šprinti znaša cca. 50 sekund. Tukaj gre seveda za povprečne vrednosti izvedenih aktivnosti, ki pa se lahko na tekmi zelo različno razporejajo. Tako obstajajo v igri določene faze v katerih je rokometar izpostavljen velikim obremenitvam in faze relativno manjše obremenitve. V literaturi zasledimo tudi nekaj podatkov o vsebnosti laktata v krvi pri igralcih med rokometnimi tekmami. Raziskovalci (Schmitt, Flotner, 1983; Liesen, 1983; Luck, 1985; Sichelshmidt, Klein, 1986; Klein, Weber, 1987; Eder, Haralambie, 1981,1992) poročajo o zelo različnih rezultatih. Glede na njihove raziskave pa se giblje količina laktata v krvi v največji meri med 3 in 8 mmol/l krvi. Do razlik je prihajalo tako zaradi različnih starostnih kategorij merjenec, različnih tekmovalnih kakovosti igralcev, časa odvzema krvnih vzorcev (med ali po ogrevanju, v času trajanja 1. ali 2. polčasa, v odmoru, po tekmi), obremenitve posameznega igralca v času pred odvzemom vzorca (to lahko začasno zelo poveča količino laktata v krvi) ter pomena analiziranih tekem. Dva avtorja tudi poročata o vrednostih srčnega utripa med tekmo. Lupo in sodelavci (1986) poročajo o vrednostih med 145 in 180, Wallace in Cardinale (1997) pa o vrednostih med 170 in 190 udarcev/min. Seveda tudi obremenitve rokometarjev glede na igralna mesta niso povsem enake.

Na osnovi analiz igre lahko torej rečemo, da se iz športno medicinskega vidika pri obremenitvah tipičnih za rokometno igro v energetske oskrbo organizma vključujejo vsi trije meha-

¹ Pod izrazom obremenitve razumemo količino ter način in intenzivnost izvedbe aktivnosti, ki so značilne za rokomet: teki, skoki, meti, dvoboji s telesom, ...

nizmi energetske obnove organizma: ATP-CP (adenozintrifosfatni in fosfatkreatinski) sistem za zelo intenzivne kratkotrajne energetske potrebe; anaerobna glikoliza za srednje dolgo trajajoče zelo intenzivne obremenitve. Aerobni energijski sistem pa skrbi za energijo dolgotrajnih šibkih do zmernih obremenitev.

Konkretno lahko rečemo, da v rokometu pri številnih kratkotrajnih šprintih, lažnih streljih in streljih ter pri hitrih spremembah smeri gibanja prevladuje anaerobna alaktatna moč in kapaciteta. Daljši napadi in pogosti telesni kontakti z nasprotnikom ter večkratni hitri prehodi iz napada v obrambo in obratno zahtevajo dobro razvito anaerobno laktatno kapaciteto. Istočasno pa ne smemo spregledati tudi dejstva, da veliko število supramaksimalnih in maksimalnih obremenitev zahteva dobro razvito splošno aerobno vzdržljivost, ki predvsem ugodno vpliva na skrajšanje časa počitka. To pa je osnovni pogoj za visok tempo igre ter kontinuirano uspešno igranje na celotni tekmi. Na osnovi zapisanega lahko trdimo, da bi moral imeti rokometas dobro razvite naslednje kondicijske sposobnosti: aerobno moč in kapaciteto,

anaerobno laktatno moč in kapaciteto ter anaerobno alaktatno moč in kapaciteto.

Namen mojega predavanja je na nekaj primerih prikazati kako se lahko razvijajo motorične in aerobno anaerobne sposobnosti (kondicijske sposobnosti) s specifičnimi rokometnimi vajami. Seveda vsak rokometni trening prispeva k razvoju teh sposobnosti vendar mislim, da obstajajo vaje, ki ga še posebej stimulirajo. Tako lahko dosežemo dvojni učinek: taktično tehnični trening in ob tem še velik vpliv na razvoj kondicijskih sposobnosti (skoraj enak ali še večji kot pri izoliranih atletskih vajah). Trening s takšnimi vajami je nujen iz dveh razlogov:

- Igralec je med treningom pri izvajanju tehnično taktičnih elementov izpostavljen istim ali podobnim pogojem metaboličnih procesov kot na tekmi;
- Med tekmovalnim delom sezone nimamo možnosti (ali pa so te možnosti skrajno omejene) s specifičnim atletskim treningom izboljševati ali zadržati raven kondicijskih sposobnosti, kar pa lahko dosežemo s pomočjo takšnih vaj.

2. PRAKTIČNI PRIKAZ

↳ Uvodno pripravljalni del

Poleg priprave organizma na višjo raven napora je ta del je namenjen tudi izboljšanju koordinacije in kinestetičnega občutka pri manipuliranju z žogo.

En igralec – dve žogi.

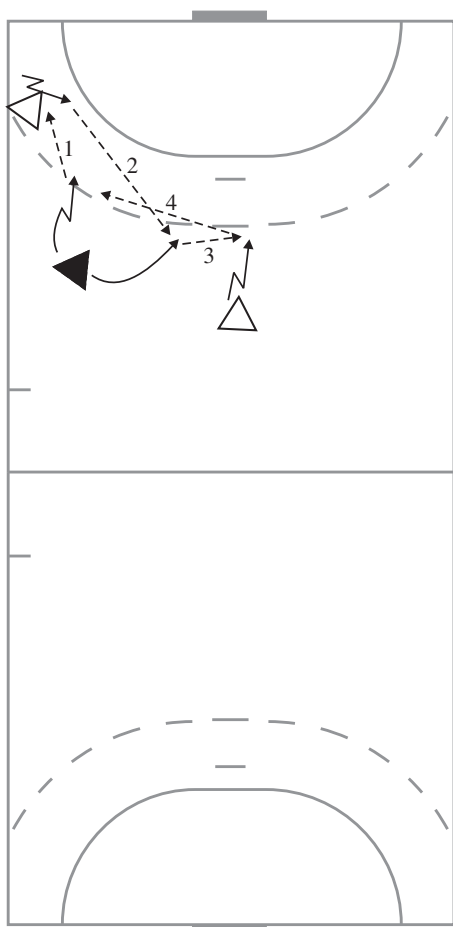
Igralci tečejo po dolžini rokometnega igrišča in:

- Eno žogo držijo z obema rokama pred seboj in z njo odbijajo drugo žogo navzgor;
- Enak položaj kot pri prvi vaji le da sedaj skušajo drugo žogo nesti na žogi v rokah – ob tem lovijo ravnotežje te žoge;
- Eno žogo vrtijo z rokami okoli pasu drugo pa vodijo z levo in desno nogo;
- V predklonu imajo eno žogo na zatilju drugo pa pred seboj vodijo z roko;
- Eno žogo si meče z obema rokama naprej – nazaj, drugo pa vodi z nogami;
- Obe žogi vrže istočasno visoko v zrak in jih ulovi;
- Roki ima v vzročenu in v tem položaju izmenično meče v zrak žogi in jih ulovi;
- Izmenično in hkratno vodenje dveh žog, tudi v gibanju nazaj in v stran;
- Eno žogo vodi z roko, drugo z nogo – tudi vara;
- Eno žogo z roko vodi, drugo z roko kotali;
- Eno žogo z roko vodi, drugo si z drugo roko meče v zrak;

Pari – dve ali tri žoge.

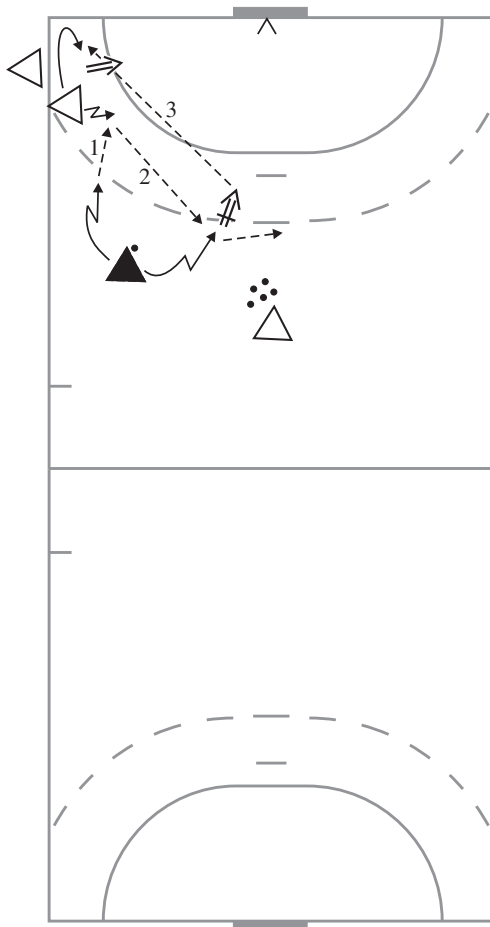
- V teku po dolžini igrišča si igralca podajata eno žogo z roko, drugo pa z nogo;
- V gibanju na omejenem prostoru (na izbranem mestu) si podajata žogi tako kot prej, nato pa vzmeta tri žoge in si podajata dve po tleh z nogami eno pa z rokami po zraku in obratno;
- Podajata si obe žogi hkrati z eno roko (eno žogo z desno drugo z levo roko) izmenično in hkrati;
- Enako kot pri prejšnji vaji le da gresta igralca preko klečanja do sedenja in leže ne da bi ob tem izgubila kontrolo nad žogo;
- Z eno roko se držita in vlečeta vsak na svojo stran, hkrati z drugo roko vodita svojo žogo;
- Tri žoge si izmenično mečeta z obema rokama odspodaj navzgor – ena žoga je zmeraj v zraku.

▷ Glavni del:

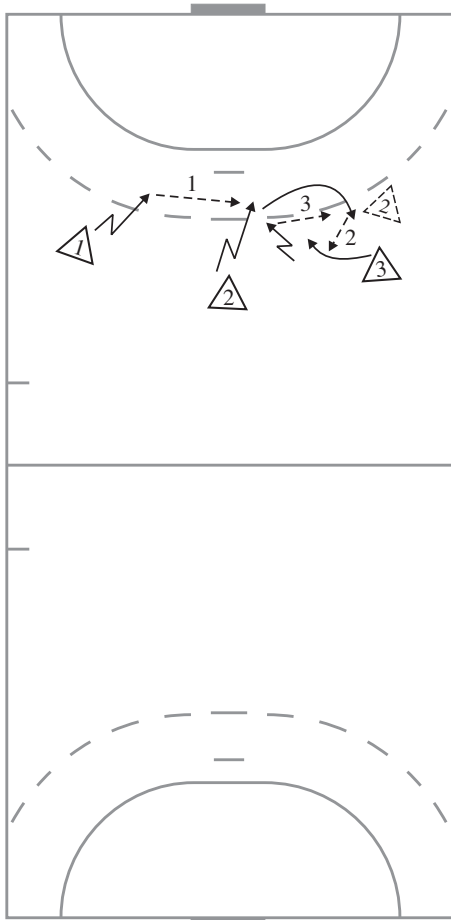
GRAFIČNI PRIKAZ 3

Grafični prikaz 3: LK, LZ in SZ si v zaporednih zaletih proti голу podajajo žogo. Poudarek v vaji je na zaletih LZ, ki mora takoj po podaji spremeniti smer gibanja in se postavljati v položaj za novi zalet («trikotno gibanje» – širjenje in oženje). Vaja traja za enega igralca 15 do 45 sek.

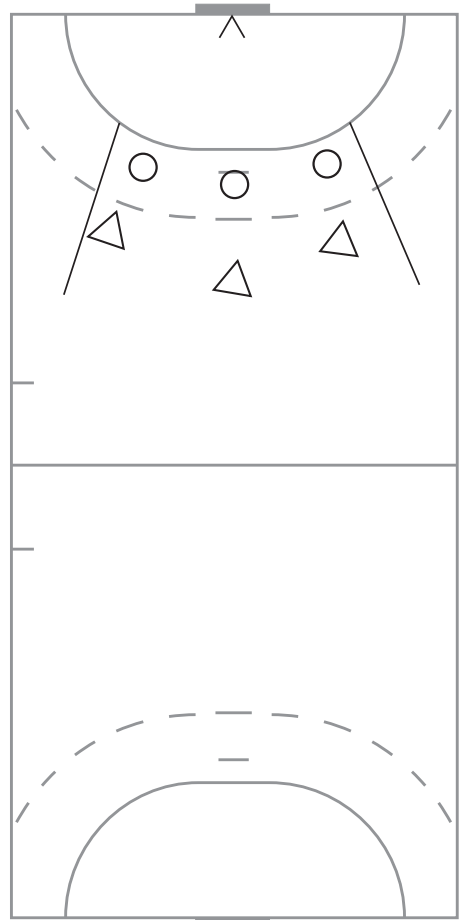
GRAFIČNI PRIKAZ 4

Grafični prikaz 4: LZ ima v roki žogo in opravi širok in plitek zalet proti голу in poda žogo LK. Takoj po podaji spremeni smer gibanja in se ponovno giblje v zalet proti sredini, sprejme žogo od krila in v skoku poda žogo LK (povratna podaja). Takoj po pristanku na tleh se giblje v novi široki zalet, sprejme žogo od SZ in nadaljuje z vajo z drugim krilom. Vsak igralec opravi nalogo 5-krat.

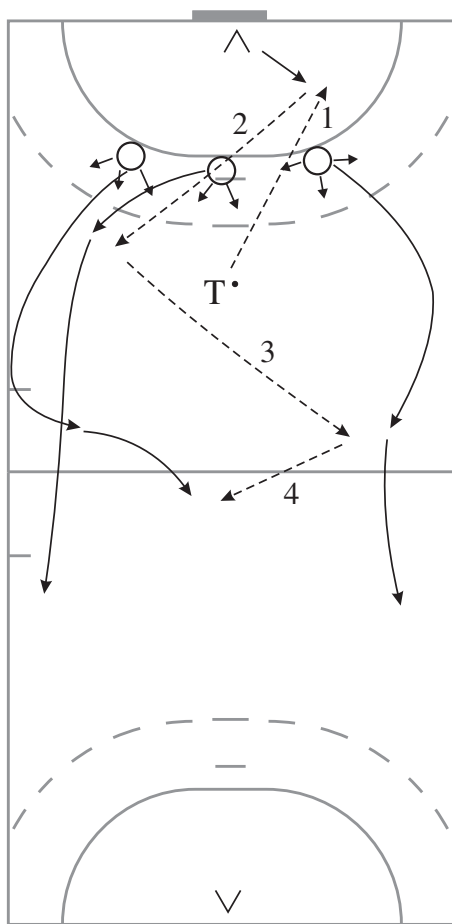
GRAFIČNI PRIKAZ 5

Grafični prikaz 5: Trije zunanji igralci si podajajo žogo iz zaleta tako, da vsak igralec takoj po podaji ponovno zavzame aktivni položaj – nadaljuje s »trikotnim gibanjem«. V vajo vključimo tudi križanje, tako da je vrstni red podaj naslednji: LZ – SZ + DZ – povratna podaja SZ.... Vaja traja od 30 do 90 sek., odmor pa enako.

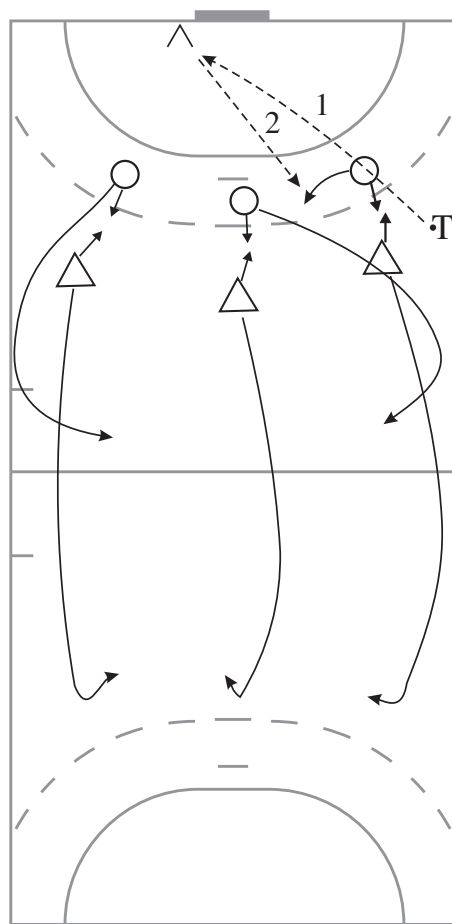
GRAFIČNI PRIKAZ 6

Grafični prikaz 6: Igra 3:3 na en gol v omejenem prostoru. Obvezno hitro gibanje v aktivni položaj po oddani žogi. Dovoljeno je tudi križanje vendar z enako nalogo – takojšen prehod v aktiven položaj za novi zalet. Obrambni igralci so v izhodiščnem položaju 8 do 9 m od vrat.

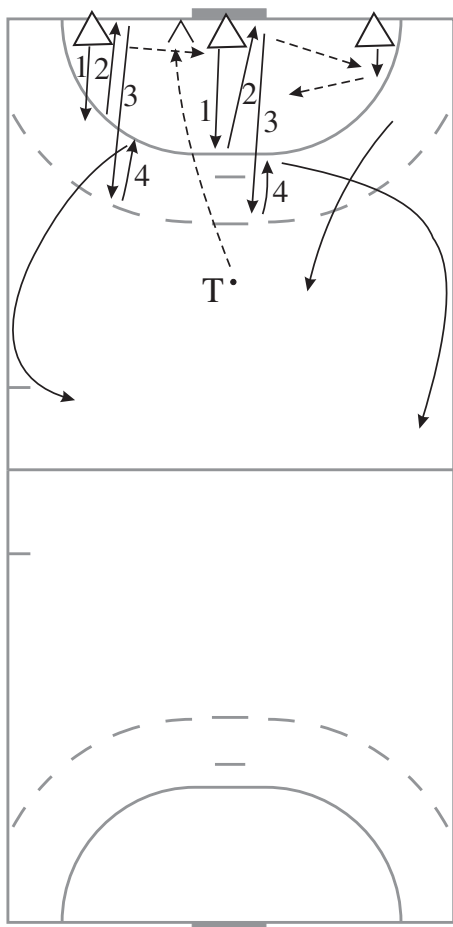
GRAFIČNI PRIKAZ 7

Grafični prikaz 7: Trije igralci stojijo pred vratarjevim prostorom. Trener, ki stoji pred njimi jim s svojimi znaki sugerira izvajanje različnih aktivnosti (tek naprej, nazaj in v stran, skoki, sklece, ...). Na njegov znak (met žoge v vratarjev prostor) igralci zapustijo svoje položaje in se odkrivajo v protinapad. V varianti vaje izvedejo v zaključnem delu (po prihodu pred kazenski prostor na nasprotni strani) še nekaj napadalnih aktivnosti, ki so značilne za podaljšani protinapad.

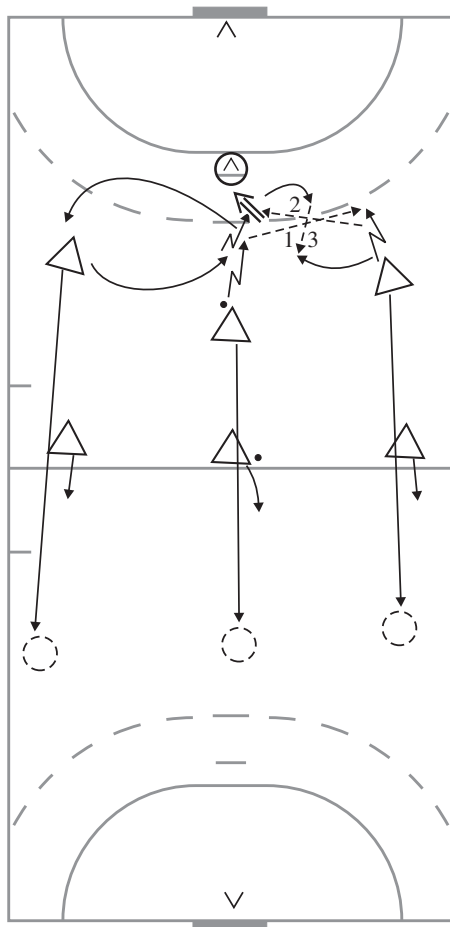

GRAFIČNI PRIKAZ 8

Grafični prikaz 8: Trije igralci so postavljeni v obrambi pred vratarjevim prostorom, trije pa v napadu na mestih zunanjih igralcev. Na znak skuša vsak izmed napadalcev brez žoge preigrati svojega branilca, ta pa mu to preprečuje s pravilnim postavljanjem in gibanjem pri tem pa si pomaga z rokami in telesom. Po približno 30 sek. signalizira trener začetek protinapada – branilci stečejo v protinapad in sprejmejo žogo od vratarja, napadalci pa se vračajo in skušajo preprečevati izvedbo protinapada. Če imajo

GRAFIČNI PRIKAZ 9

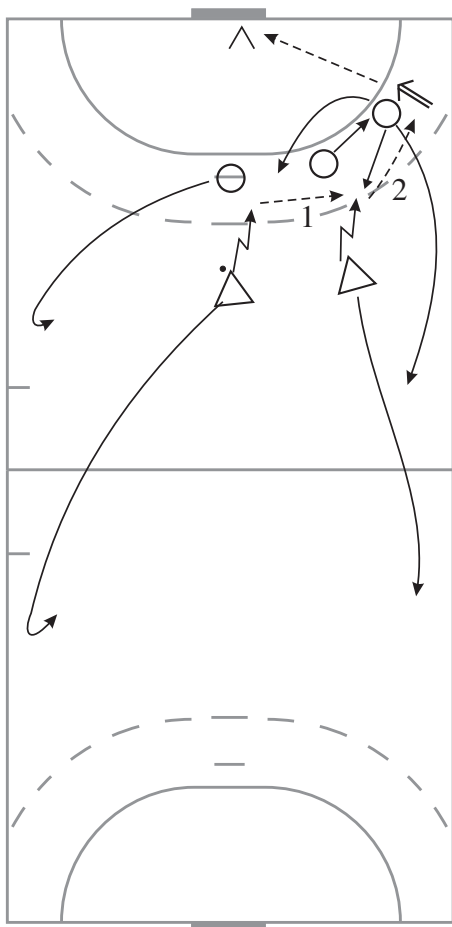
GRAFIČNI PRIKAZ 10

možnost igralci nadaljujejo tudi z aktivnostmi značilnimi za podaljšani protinapad.

Grafični prikaz 9: Trije igralci stojijo ob prečni črti in si med šprintom podajajo žogo. Šprinta-jo od prečne črte do črte vratarjevega prostora in nazaj, nato do črte prostih metov in nazaj do črte vratarjevega prostora. Tukaj opravijo še dodatne aktivnosti (npr. tri skoke in tri sklece). Trener nato poda žogo v vratarjev prostor, igralci pa stečejo v protinapad in sprejmejo

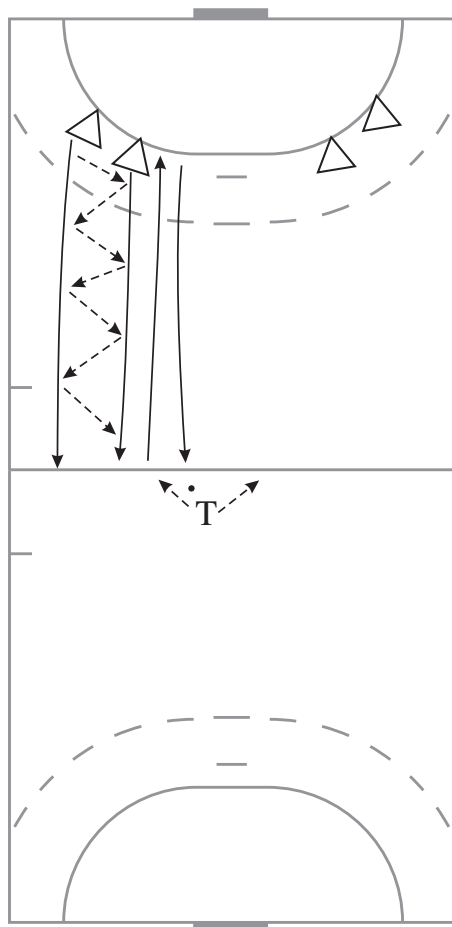
žogo od vratarja. Skušajo opraviti tudi aktivnosti značilne za podaljšani protinapad.

Grafični prikaz 10: Osnovna kombinacija treh zunanjih igralcev, npr. SZ – DZ – LZ + DZ – strel na gol; takoj po strelu vračanje v šprintu čez polovico igrišča in postavitev v obrambno prežo. Na znak trenerja trojka igralcev, ki je pripravljena na polovici igrišča začne z napadom in odigrajo 3:3.

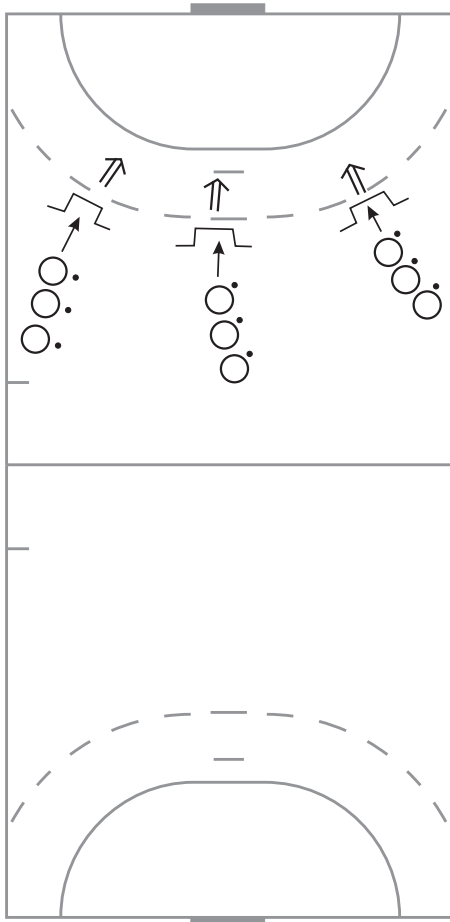
GRAFIČNI PRIKAZ 11

Grafični prikaz 11: Trije igralci so v obrambi (1, 2, in 3 igralec z leve ali desne strani) trije pa v napadu (SZ, DZ (LZ), DK (LK)). Napadalci si podajajo žogo iz naleta. Branilci pristopajo in ovirajo napadalce, ob tem pa neprestano manjavajo mesta – prvi in tretji igralec pristopata k DZ (LZ) drugi igralec pa s tekom za njima poskuša priti v položaj kritja krila ali SZ. Po 15, 20 ali 30 sek. obrambnih aktivnostih napadalci zaključijo napad s strelom in se začnejo hitro vračati v obrambo, napadalci pa odigrajo protinapad.

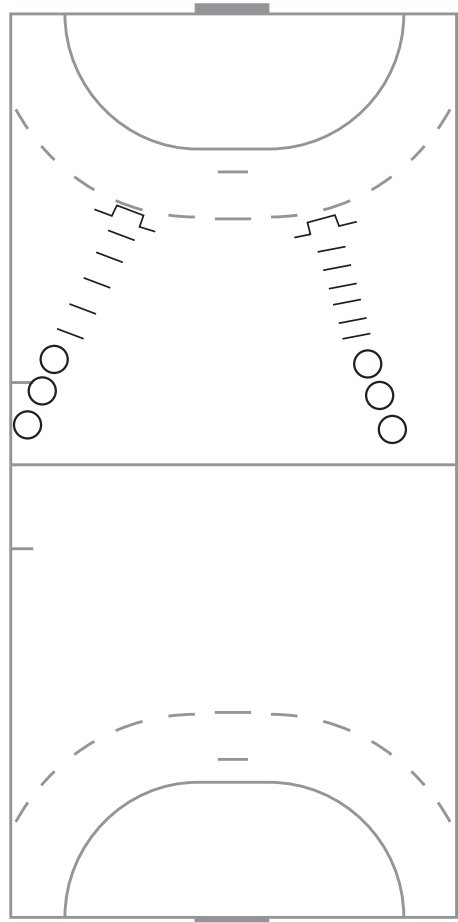

GRAFIČNI PRIKAZ 12

Grafični prikaz 12: Na obeh straneh vratarjevega prostora (ob črti) sedita proti igrišču obrnjena igralca, ki tvorita par. Eden izmed para ima v rokah žogo. Na trenerjev znak igralci vstanejo in v maksimalnem šprintu stečejo proti sredini igrišča; ob tem si partnerja tudi podajata žogo. Na sredini igrišča spremenijo smer in stečejo nazaj do črte vratarjevega prostora, kjer pustijo žogo. Nato ponovno stečejo do sredine igrišča kjer trener hitrejšemu paru poda žogo in ta par skuša doseči za-detek – počasnejši par pa mu skuša to preprečiti.

GRAFIČNI PRIKAZ 13

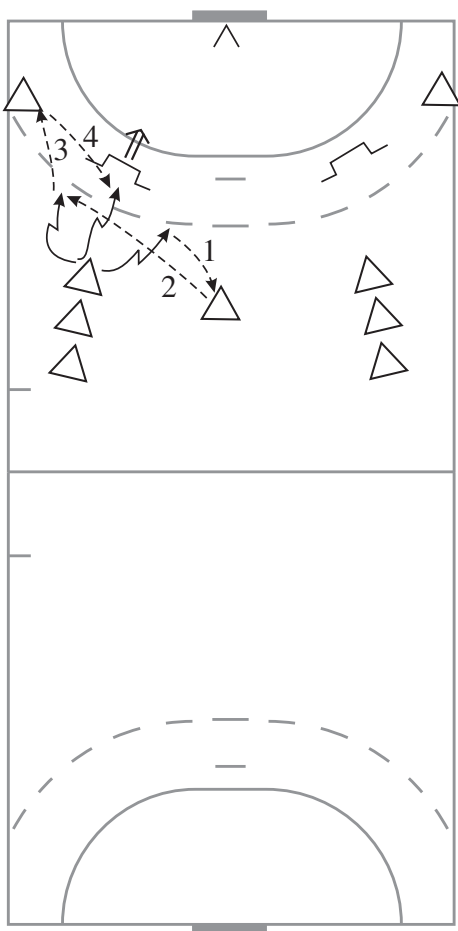

GRAFIČNI PRIKAZ 14

Vaje za izboljšanje elastične in eksplozivne moči mišic nog ter rok in ramenskega obroča.

Grafični prikaz 13: 10 do 12 m od vrat so nameščeni trije pokrovi švedske skrinje. Pred vsakim stoji kolona igralcev. Igralci stečejo proti pokrovu se enonožno odrinejo (npr. z desno nogo) pred skrinjo, sonožno naskočijo na skrinjo, se odrinejo in vržejo žogo iz skoka proti vratom (soročno in enoročno). Mečejo lahko večkilogramske ali kilogramske medicinke ter rokometne žoge.

Grafični prikaz 14: Poligon sestavljen iz ovir je postavljen pred črto prostih metov. Na koncu poligona je okvir švedske skrinje. Igralci po sonožnih preskokih ovir naskočijo na okvir švedske skrinje, se odrinejo ter streljajo z različnimi žogami ter tehnikami meta. Tudi odriv je lahko različen – enonožen ali sonožen.

GRAFIČNI PRIKAZ 15

Grafični prikaz 15: Na levi in desni strani igrišča sta postavljena pred črto vratarjevega prostora okvirja švedske skrinje. Na vsaki strani stojita krilo in zunanji igralec, med njima pa še SZ. Zunanji igralec po kratkem zaletu proti sredini poda žogo proti SZ in takoj širi, sprejme žogo od SZ, opravi širok zalet in poda žogo proti LK. Takoj nato opravi zalet naravnost, naskoči na okvir švedske skrinje in strelja. Podaje: LZ – SZ – LZ – LK – LZ – strel. Vaja se izvaja izmenično levo in desno.

mag. Marta Bon

ORGANIZACIJA IN DELOVANJE VRHUNSKEGA ROKOMETNEGA KLUBA

1. UVOD

Prikazali bomo model kluba, ki predstavlja celovito organizacijo in delovanje vrhunskega športnega kolektiva in omogoča vrhunsko uspešnost v mednarodnem merilu upoštevajoč aktualne družbeno-politične razmere. Uspešnost kluba pa ne enačimo zgolj s športnim rezultatom oz. tekmovalno uspešnostjo, ampak jo ocenjujemo še iz vidikov, ki zagotavljajo sistematično, dolgoročno in kompleksno rešitev organiziranosti in delovanja vrhunskega kluba v Sloveniji. Prehod v novo družbeno ureditev z novo nastalo državo spremljajo tudi novi ekonomski (tržni) odnosi, ki so vse bolj prisotni v športu, kjer najpomembnejši kriterij veljavnosti postaja tekmovalna uspešnost (športnika-kluba) v mednarodnem merilu

Organizacija kluba je povezana, skladna in urejena dejavnost neke sistematične enote. Vrhunski klubi so danes specifične ekonomske organizacije. Specifične zato, ker njihovo osnovno in edino vodilo ni korist, kot je to pri ostalih ekonomskih podjetjih; zraven je tudi **IGRA**, nekaj, kar izključuje vsako racionalno pojasnitev.

Pod pojmom »klub« razumemo ne le objekte, ki so večinoma še v državni lasti, ampak tudi ljudi, ki si v klubu zagotavljajo eksistenco (igralci, trenerji, drugo osebje,...). Pravno v naši družbi kluba še ni mogoče privatizirati in s tem profesionalizirati. Torej gre tudi za problem systemskega (celovitega) reševanja pravne in organizacijske problematike.

Splošne družbene razmere kažejo na zgolj for-

malno (ne vsebinsko) spreminjanje subjektivnih izhodišč upravljavcev. Menimo, da bi morali ljudje, ki vodijo vrhunske športne organizacije, najprej prevrednotiti svoja subjektivna in objektivna stališča do športa kot sestavine družbe, ki se lahko deloma tudi tržno vrednoti. Samo s "svežo" teorijo bodo imeli možnost uporabe boljših metod vodenja klubov kot specifičnih ekonomskih podjetij. Neposreden izraz tega je, da bodo vodilni sposobni dopolniti lastne metode z novimi prijemi, kar naj bi omogočalo večjo uspešnost.

Mnenja smo, da je trenutno obnašanje in organizacija slovenskih klubov, razen nekaterih (svetlih) izjem, na dokaj nizki ravni.

V pričujočem delu smo tako želeli že preizkušene rešitve (informacije o delovanju nekaterih

najuspešnejših evropskih klubih, torej realne modele klubov) uskladiti z našimi specifičnostmi, kot so:

- ⊃ aktualni družbeno-ekonomski trenutek,
- ⊃ geodemografske karakteristike (kvantiteta in s tem povezana kvaliteta igralnega in strokovnega kadra),
- ⊃ tradicija in specifične kulturne vrednote.

Načrtno vodenje kluba implicira potreba, da se vpliv stohastičnih (slučajnih) dejavnikov zmanjša na najmanjšo možno mero. To pa dosežemo, če klub deluje na osnovi načrta (dolgoročnih in kratkoročnih ciljev). Načrt je posledica izbire prednostnih potreb, ki pa so odvisne od subjektivnih in objektivnih izhodišč. Torej, nova izhodišča morajo sloneti na prejšnjih, ker to vodi k kontinuiranemu planskem vodenju, kajti le tako se doseže vrhunska uspešnost.

Predno začnemo z razlago modela sodobnega rokometnega kluba, je potrebno razjasniti nekatere terminološke probleme ("društvo" in "klub"). Termin (naziv, izraz) *društvo* se najpogosteje pojavlja v najširšem pomenu besede kot poimenovanje vseh temeljnih organizacijskih oblik združevanja občanov z vidika civilne družbe, torej ne glede na interesno področje združevanja. V nekaj letih se je ta termin v športu zelo udomačil, a kljub temu še pogosto slišimo za »KLUB« kot sinonim (tujko- klub) za društvo. Seveda so v nekaterih okoljih in panogah ohranili termin klub (zlasti v tistih in takrat, ko želijo bolj poudariti tekmovalno usmerjenost društva).⁴

Glede na to, da je roket športna panoga in da ima naš model cilj tekmovati in delovati v evropskem prostoru, bomo uporabljali termin »KLUB«.

Če je po definiciji model prikaz nekega sistema, ki je skupen za različne vidike delovanja, potem v našem primeru pod izrazom sistem razumemo povsem stvarni rokometni klub. V tem primeru deluje naš sistem v specifičnem rokometnem prostoru z vsemi zakonitostmi in zakoni.

Slovenski klubi, ki tekmujejo v mednarodnem merilu imajo nedvomno potencialno vrednost, ki (SE ZDI) še ni uporabna (tržna). Zdi se tudi, da delovanje klubov pogosto sloni na rutinerstvu, s katerim pa ni uspešnosti. Tudi če se pojavi športni rezultat kot plod igralno-strokovnega teama, ga vodstvo kluba ne zna izkoristiti in s tem pridobiti največji možni lastni delež koristi; ker tega ni, izostane akumulacija, a brez nje ni možno **ponavljanje uspešnosti**.

V vsakem klubu potekajo procesi. TEMELJNI PROCES v klubu je ustvarjanje rezultata, ki bo ocenjen po notranjih (klubskih) in zunanjih kriterijih (objektivni položaj na lestvici). INFORMACIJSKI PROCES predstavlja možnost nastajanja in kroženja informacij za potrebe temeljnega in upravljalkega procesa. UPRAVLJALSKI PROCES so odločitve, (vizija, politika) in druga dejanja, ki usmerjajo temeljni in informacijski proces, zato da bi izidi obeh omogočili kar največjo učinkovitost in uspešnost celotnega sistema (kluba). Ker je najvplivnejši in hkrati najmanj dognan, upravljalški proces, smo največji del pozornosti namenili le temu. To nam je bil hkrati največji problem; ker: **ČE HOČEMO INOVIRATI UPRAVLJANJE KLUBA, MORAMO VEDETI, KDO GA UPRAVLJA**. Kljub »Zakonu o športu« se namreč zdi bistvo problema to, da v naši družbi niso postavljeni pravni temelji organizacije in delovanja vrhunskega športnega kolektiva. V prvi vrsti ni razjasnjeno, **KDO JE (LAHKO) LASTNIK KLUBA**. Po zakonu

o društvih (iz leta 1974.) lastnik društva ne more biti posameznik, kajti lastnina je takrat bila družbena. Tako imamo prisoten dualizem, da klub "de facto" upravljajo predstavniki glavnega sponzorja (podjetja in delniške družbe), "de iure" pa člani društva, kateri so ljubiteljsko (pravno) vezani na delovanje kluba. Nihče od njih pa ni lastnik kluba in s tem tudi odgovoren za njegovo delovanje. Tako imamo namesto pravice do odgovornosti pravico do neodgovornosti tistih, ki vodijo klub.

Spremembe v delovanju in organiziranosti klubov se tako zdijo nujne in so zaželjene. Dejstvo pa je, da se vse začne v "glavah" odgovornih. Temelj organizacije, delovanja mora biti kriterij ODGOVORNOSTI - ne le za posamezne vloge, temveč tudi za sodelovanje z drugimi. To pa je v prvi vrsti odvisno od subjektivnih izhodišč upravljalcev klubov.

2. PREDMET IN PROBLEM

Želimo predstaviti model, ki predstavlja celovito organizacijo in delovanje vrhunškega športnega kolektiva in omogoča vrhunsko uspešnost v mednarodnem merilu.

PROBLEMSKA SITUACIJA

Izboljšati rezultate slovenskega kluba X na ravni evropskih tekmovanj.

IZBRANA NALOGA:

dobiti lastnika (profesionalizirati klub)

Druge naloge:

- oblikovati ustrezen sistem tekmovanja
- okrepiti strokovni in igralni team
- izboljšati "medijsko sliko"
- začeti tržiti športni uspeh

- posvetiti še večjo pozornost delovanju in organizaciji podmladka
- ustanoviti strokovni svet (posvetovalni organ o strokovni problematiki v klubu)

Vodstvo klubov naj bi imelo vizijo razvoja - in to ne le v glavi odgovornih, ampak tudi na papirju. Ob tem pa mora upoštevati spremenljivost okoliščin, ki dajejo vizijam nov pomen. Največkrat v življenju poteka razvoj subjektivnih izhodišč v smeri:

⇨ učenje ⇨ pridobivanje znanja ⇨ vpliv na čustva ⇨ in s tem spreminjanje vrednot ⇨ kar omogoča znanje o novih metodah. To seveda ni pravilo, kajti pri nekom drugem nek življenski dogodek spremeni vrednote in čustva ⇨ potem se prične poglobljati in učiti o tem ⇨ in pride do novih metod.

Iz tega lahko sklepamo: ko v organizacijah uvajamo določene spremembe, večje reforme, moramo v prvi vrsti upoštevati vrednote in čustva ljudi - s tem pa njihovo znanje in metode.

2.1. LASTNIŠTVO KLUBA

Naša zakonodaja je porabila dolgo časa, da se je le delno približala zahtevam in razmeram v vrhunskem športu. Šele z zakonom o športu, ki je bil sprejet 4. marca 1998, objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 22/98 20. marca 1998 in je začel veljati 5. aprila 1998, smo dobili osnutek za pravne možnosti profesionalizacije v športu.

Do sedaj je veljal zakon o društvih iz leta 1974, ki je bil preoblikovan leta 1990. Ta zakon je izhajal iz Slovenske ustave, kjer je bila podlaga za združevanje občanov ustavna pravica svobode združevanja, ki izhaja iz ustavno zajamčenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Lahko ugotovimo, da je bil zakon o

društvih star in je izhajal iz časov, ko še nismo poznali pojma privatne lastnine. Tako v naši družbi še niso bili postavljeni pravni temelji organizacije in delovanja vrhunškega športnega kolektiva. Pravno ni bilo mogoče kluba profesionalizirati; to je imelo za posledico, da so klubi, ki so se želeli profesionalizirati in delovati kot vrhunski klub, delovali in delujejo kot skupina amaterjev. Če bi bil klub profesionalno organiziran, bi imel svojega lastnika ali več lastnikov (npr. uspešna podjetja), ki je pravna oseba in odgovarja za poslovanje in delovanje kluba.

Z novim zakonom o športu so sicer dane možnosti za razvoj modernih športnih društev in klubov. Zakon o športu opredeljuje delovanje v športu kot interesno in prostovoljno, država in lokalne skupnosti pa skrbijo za uresničevanje javnega interesa. Javni interes obsega naloge nacionalnega in lokalnega pomena v vseh segmentih športa, ki se opredeljujejo v nacionalnem programu športa in programih športa lokalnih skupnosti, zlasti na področju: športne vzgoje, športne rekreacije, kakovostnega športa, vrhunškega športa, športa invalidov.

Po tem zakonu je:

Kakovostni šport - priprava in tekmovanje posameznikov, ki nimajo objektivnih strokovnih, organizacijskih in materialnih možnosti za vključitev v program vrhunškega športa in jih program športne rekreacije ne zadovoljuje.

Vrhunski šport - priprava in tekmovanje športnikov, ki imajo status mednarodnega, svetovnega in perspektivnega razreda.

Novi zakon daje športu (in vsem njegovim pojavnim oblikam) večjo možnost za razvoj in odpira vrata za nastanek močnih, profesionalno usmerjenih društev in klubov. Vendar pa novi zakon še vedno ne omogoča lastninjenja

kluba in s tem pravne potrditve lastništva. Pravna organiziranost kluba je določena z Zakonom o društvih,² ki je bil sprejet leta 1995.

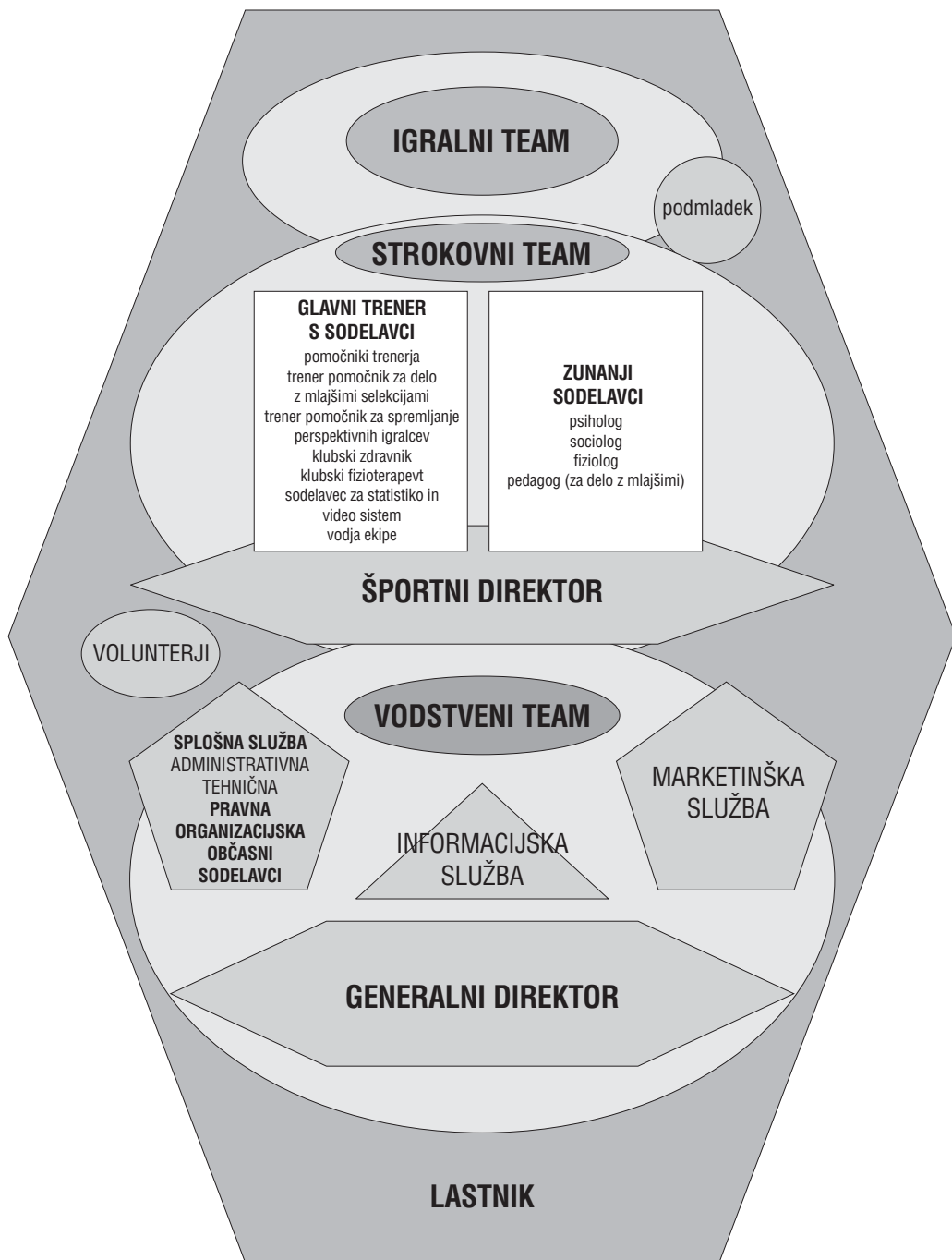
Naloge v športu lahko opravlja vsaka domača ali tuja fizična ali pravna oseba kot pridobitno ali nepridobitno dejavnost, če zakon ne določa drugače.²

Vendar pa novi zakon še vedno ne omogoča lastninjenja kluba in s tem pravne potrditve lastništva, čeprav se večji klubi v Sloveniji lastninijo. Pravna organiziranost kluba je določena z Zakonom o društvih, ki je bil sprejet leta 1995.⁶

Trenutne razmere bi lahko ocenili: glavni finančnik kluba (sponzor) praviloma želi takojšnjo »korist« (rezultat), s tem pa (lahko) povzroča, da je tudi delovanje kluba kratkoročno (od danes do jutri). Iz vidika razvoja panoge je problem v zakonskih možnostih, da lahko tako v primeru slabega rezultata takoj "zapusti" klub. Po sami definiciji je sponzor tisti, ki vlaga sredstva v klub zaradi promotivne (propagandne) koristi; torej sponzor po definiciji ne more biti lastnik. Klubi so tako nikogaršnji, ne javni ne zasebni in s tem v nekaterih primerih podvrženi raznim mahinacijam in manipulacijam. Tovrstno problematiko je treba takoj začeti urejati, čeprav se sedanji predlog zakona o športu žal te problematike le bežno (ne vsebinsko) dotika.

2.2. ORGANIGRAM

Načrtno vodenje kluba implicira potreba, da se vpliv stohastičnih (slučajnih) dejavnikov zmanjša na najmanjšo možno mero. To pa dosežemo, če klub deluje na osnovi načrta (dolgoročnih in kratkoročnih ciljev). Načrt je posledica izbire prednostnih potreb, ki pa so

Grafični prikaz 1: Organigram

odvisne od subjektivnih in objektivnih izhodišč. Torej, nova izhodišča morajo sloneti na prejšnjih, ker to vodi k kontinuiranemu planskemu vodenju, kajti le tako se doseže vrhunska uspešnost.

Osnova za interdisciplinarno sodelovanje so skupine (teami) znotraj katerih (so)delujejo udeleženci. Žal tega osnovnega pogoja večina slovenskih klubov ne izpolnjuje, potem takem o sodelovanju govorimo le na ravni dobrodošlega naključja iniciranega s strani redkih, sposobnih posameznikov.¹

2.2.1. VODSTVENI TEAM KLUBA

Med naloge vodstvenega teama kluba štejemo:

- sklicevanje skupščine – jo pripravi in določi predloge pravil in ostalih aktov,
- popolno skrb za materialno-finančno stanje in poslovanje kluba,
- pripravo in sprejem programa kluba ter finančni načrt in zaključni načrt,
- imenovanje stalne in začasne komisije,
- nadzor dela izvoljenih organov,
- sodelovaje z organi in pomoč pri delu,
- zastopanje kluba navzven,
- imenovanje trenerjev posameznih klubskih selekcij,
- imenovanje tajnika, blagajnika in računovodje kluba,
- odločanje o vseh pritožbah,
- izdajanje pohval ob določenih dogodkih,
- potrjevanje ali pa zavračanje sklepov imenovanih odborov in komisij,

- dajanje smernic za marketing in propagando kluba,
- opravljanje vse ostalih pomembnih funkcij za delovanje kluba,
- sodelovanje z mestno občino in državnimi institucijami.

Vodstvo kluba izbere glavnega trenerja, ki je odgovoren za športni rezultat na osnovi sodelovanja s strokovnim teamom.

Podrobneje bi funkcije posameznikov v vodstven teamu opisali:

- **LASTNIK KLUBA**; odgovoren je za oblikovanje politike kluba in za finančno poslovanje kluba. Praviloma deluje v skladu z vizijo kluba. Osnovna naloga lastnika, je da omogoča optimalne materialno-finančne pogoje za nemoteno delovanje vseh teamov in jim sporoča informacije o sredstvih, ki jih je pripravljen vložiti v klub.
- **GENERALNI DIREKTOR**, je prvi »operativec« v klubu, oseba s športno anamnezo in smislom za vodenje, odgovoren je za ureničevanje dogovorjene politike kluba, odnose z javnostjo, odnose z drugimi klubi in asociacije doma in v tujini, odnose z mediji, navijači, je v stalni povezavi z marketinškim oddelkom in splošno službo, odgovoren za strokovne in igralске okrepitve.

Generalni direktor kluba na osnovi teamskega sodelovanja oblikuje temeljne informacije (vizija kluba), za kar tudi odgovarja lastniku. Cilji kluba temeljijo na informacijah:

- Trenerja; trenutno stanje ekipe, igralске in strokovne okrepitve, podmladek, zahteve po sredstvih in rekvizitih.

¹ Sprašujemo, koliko in ali sploh, na primer, komunicira trener z upravo o problematiki, ki ni ozko vezana na področje športne uspešnosti moštva? Tudi če ta komunikacija obstaja - ali ni enosmerna (in ukazovalna)? Njen vrh je uprava, vmes je trener in dno so igralci.

- Športnega direktorja; predlogi, v dogovoru s trenerjem o igralskih in strokovnih okrepitevah.
- O organizaciji priprav, trening tekmah, navezovanju stikov z drugimi klubi tako doma kot v tujini.
- Vodje marketinškega oddelka; sponzorstvo, potrebe trga (prodaja TV - pravic, športne opreme in drugih artiklov.
- Vodje splošne službe; informacije o finančno-materialnem stanju, pravnih problemih itd.

■ **ŠPORTNI DIREKTOR** je odgovoren za strokovni segment delovanja v klubu, obvezna je športna anamneza, tesno sodelovanje s prvim trenerjem in igralci. Zadolžen je za spremljanje in navezavo stikov z možnimi okrepitevami, obenem pa je zadolžen za nadzorovanje klubskega podmladka. Odgovoren je tudi za organizacijo potovanj.

■ **MARKETINŠKA SLUŽBA IN SLUŽBA ZA OGLAŠEVANJE**, trženje, odnose s pokrovitelji, donatorji, sponzorji in raziskovanje trga.

Marketing ima v sodobno organiziranem rokometnem klubu izredno visoko mesto. Je dejavnost, ki proučuje in spremlja vložke in zaslužke predvsem iz finančnega vidika. Marketinška služba mora biti sposobna izdelati celovit sistem trženja. V tej službi morajo delati ljudje, ki se na delo spoznajo, ali pa angažiramo posebno marketinško agencijo, ki ima dobra priporočila. Marketing v klubu je aktualen predvsem v času prireditvev v domači dvorani. Med možne pakete trženja ob prireditvah v domači dvorani štejemo:

- ekskluzivno ali delno pokroviteljstvo in sponzorstvo,
- gostiteljstvo gostujočih ekip prireditve,
- opremljanje organizacijskega komiteja in ostalih uradnih oseb,
- uporabo vrste uradnih oznak,
- lokacijo propagandnih sporočil,
- program uradnih publikacij, vključno z akreditacijo,
- vstopnice,
- druge možnosti trženja.

Najboljše in najbolj praktično je, če je pogodba o posameznih paketih podpisana za dalj časa; v rokometu za celo sezono. Seveda pa v klubu ne morejo tržiti le ob prireditvah, ampak je večina sponzorjev in pokroviteljev aktivna tudi v času med dvema prireditvama. Marketing pomeni tudi stroške, ki morajo biti zajeti in odobreni v finančnem načrtu kluba. Menimo, da je marketing velika praznina in rezerva slovenskih klubov na njihovi poti v Evropo.

Oglaševanje moderno organiziranega kluba je poglavje zase in temelji na propagandi kluba in tudi propagandi same rokometne igre. Klub mora imeti svoj image, s katerim ga bodo ljudje prepoznavali in bo obenem zanimiv tudi za trženje, kar bo dosegel prav z dobro usmerjeno propagando. Boljši in bolj znan klub je mnogo bolj privlačen za sponzorje. Cilj vsakega kluba mora biti, da je navzven prepoznaven in da si ustvari tradicijo svojega delovanja.

Ekipa, ki skrbi za propagando kluba, mora biti organizirana sistematično. Med najpomembnejše vidike propagande štejemo:

- prirejanje javnih prireditvev – srečanja igralcev, sponzorjev, novinarjev itd.

- organizacijo iger na srečo,
- sodelovanje z mediji,
- sodelovanje stiskanimi mediji – klub mora sodelovati z mediji in jim omogočiti poročanje,
- izdajanje biltenov,
- izdajanje klubskih publikacij,
- sodelovanje z navijači – navijači so pomemben člen pri propagandi kluba,
- pripravo propagandnih video posnetkov,
- propagando tekem,
- pojavljanje kluba ali posameznih igralcev na raznih javnih prireditvah.

Vsi vidiki propagande imajo neko skupno točko, in to je promocija kluba in igralcev in s tem večje zanimanje javnosti in večja možnost trženja. Ob vsem tem bi dodali, da je najboljša reklama vsakega kluba dober rezultat in dobra igra.

■ **INFORMACIJSKA TV - SLUŽBA** naj bi skrbela za računalniško podprto omrežje, ki bi delavcem v klubu pomagalo pri njihovem delu. Velik pomen ima informacijska služba tudi pri delu strokovnega teama, ki si z njo pomaga pri analizi tekem, statistični obdelavi podatkov tekem in njihovi analizi. Zelo pomemben pa je tudi računalniško vodeni sistem spremljanja igralcev v njihovi igri in njihovih sposobnostih (ekspertno modeliranje). Obenem si s tem sistemom lahko pomagamo pri spremljanju potencialnih talentov in igralcev (povezava s programom talent).

Računalniški sistem mora biti povezan z video-sistemom, zato tesno sodeluje z medioteko. Naloga tega dela sistema je skrb za medioteko, v kateri ima klub posnetke svojih in nasprotnikovih tekem, ki pomaga-

jo pri analizi igre domačih igralcev in nasprotnika. Sodelovati morajo tudi pri procesu treninga, če se za to odloči trener. Za vse pridobljene posnetke morajo voditi evidenco in jih na primernem mestu hraniti. Sodelovati morajo tudi z drugimi klubi in imeti izmenjavo gradiva z njimi. V medioteki naj se nahajajo tudi novice iz sveta rokometna, tako posneti kot pisani viri.

■ SPLOŠNA SLUŽBA

- **ADMINISTRATIVNA SLUŽBA:** vodi administracijo in računovodske storitve.
- **TEHNIČNA SLUŽBA:** skrbi za opremo in sredstva pri procesu treniranja.
- **PRAVNA SLUŽBA:** rešuje pravno problematiko (sklepanje pogodb, prestopi igralcev...).
- **SERVIS ZA ORGANIZACIJO IN SODELOVANJE Z OBČASNIMI SODELAVCI:** Ta služba skrbi za izvedbo in organizacijo tekem in sodelovanje z občasnimi delavci; vsi ostali, ki sodelujejo pri delovanju kluba (izdelava vstopnic, plakatov, fotografiranje...).

Lastnik, športni in generalni direktor so v nenehnem kontaktu, prav tako pa sodelujejo z zaposlenimi v klubu in imajo sestanke enkrat tedensko, mesečno oziroma po potrebi. Stalno zaposleni v klubu predstavljajo glavni del **vodstvenega teama**, ki je najvišji organ in vodi politiko kluba. Sestavljajo ga: predsednik, 3 do 5 podpredsednikov, nekaj častnih članov in še 8 do 10 članov, ki so večinoma predsedniki raznih klubskih odborov, komisij in služb, kot so management, splošna služba, strokovni svet, disciplinska komisija itd.

Člani vodstvenega teama se praviloma ne ukvarjajo z nalogami, ki so neposredno pove-

zane s fizičnimi osebami v klubu (člani, igralci, ekipo), pač pa je njihova naloga koordiniranje in nadzor v določanju organov, ki se bodo ukvarjali s tem in bodo odgovorni za te naloge. Iz osebnih izkušenj pa vemo, da je za igralce velika vzpodbuda, če na treningu vidijo in se pogovorijo z nekaterimi člani iz predsedstva kluba ali celo s samimi predsednikom. V idealno organiziranem klubu naj bi določeno pozornost posvetili tudi sodelovanju predsedstva s samimi igralci in trenerji.

Podrobneje predstavljamo strokovni team kluba.

2.2.2. STROKOVNI TEAM KLUBA

V teoretičnem modelu vrhunškega športnega kluba je strokovni team relativno široko zastavljen. Tako v teoretičnem modelu kot v okviru realnega delovanja pa je najbolj izpostavljena vloga trenerja, ker je trener v prvi vrsti odgovoren za rezultat, s tem pa odločilno vpliva na vse dejavnike v klubu.

Zaradi pomembnosti in odgovornosti trenerjevega dela je trener tista osebnost, ki je v klubu najbolj izpostavljena. Odgovoren je za športni rezultat, s tem pa posledično vpliva na kvaliteto in način delovanja kluba.

Glavni trener na osnovi posvetovanja s strokovnim svetom in vodstvom kluba sestavi strokovni team, hkrati pa selekcionira igralce za moštvo. Naloge trenerja so:

- vodenje in nadzorovanje procesa **TRENINGA** igralcev (moštva),
- izbor ustrezne strategije igre,
- priprava specifične taktike za določenega nasprotnika,
- vodenje moštva na tekmi z analizo povratnih informacij,

- vsestranska skrb za svoje varovance in team.

Vse to omogoča trenerju (so)delovanje strokovnega teama, ki ga on vodi. Člane strokovnega teama smo glede na status razdelili »triplastno« po Handyu, (1990).⁴

1. STALNO ZAPOSLENI

- GLAVNI TRENER
- POMOČNIK TRENERJA (eden ali več)
- KONDICIJSKI TRENER
- KOORDINATOR DELA Z MLADIMI
- FIZIOTERAPEVT
- TEHNIČNI VODJA
- GOSPODAR KLUBA (HIŠNIK)

2. STALNI POGODBENI

- ZDRAVNIK- SPECIALIST ŠPORTNE MEDICINE
- ZDRAVNIK - SPECIALIST ZA PREHRANO
- PSIHOLOG
- SOCIOLOG

3. OBČASNO POGODBENI

- Vrhunski strokovnjaki – trenerji, ki pomagajo v določenih fazah priprav kot svetovalci.

Zaposleni člani strokovnega teama imajo sestanke dnevno pred in po treningu ali tekmi. Dogovarjajo se o vsebini treninga, potrebnih sredstvih, rekvizitih,... in analizirajo bodočega nasprotnika.

Pogodbeni in občasni člani strokovnega teama se skupaj s stalnimi sestanejo enkrat mesečno. Vsak strokovnjak poroča o delovanju na svojem področju. Trener je otisti, ki potem izpostavljeno problematiko usmerja skozi sodelo-

vanje vseh članov (ki je lahko ustno, pisno ali oboje), ki iščejo skupne točke (navidezno) različnim problemom, zapisuje predloge in na koncu ne poudarja rešitve. Odločil bo sam, na osnovi relevantnih informacij.

Strokovni team kluba imenuje upravni odbor kluba, samostojno pa odloča o vseh zadevah, za katere jih je pooblastilo predsedstvo. Ob samih igralcih in vodstvenem teamu je prav strokovni team kluba tisti, ki je najbolj vitalnega pomena in je veliko rezultatov odvisno prav od njegovega dela. Prva zaradi tega so tudi naloge omenjenega teama zelo pomembne in morajo biti natančno opredeljene.

Sestavo strokovnega teama delimo na tri ravni

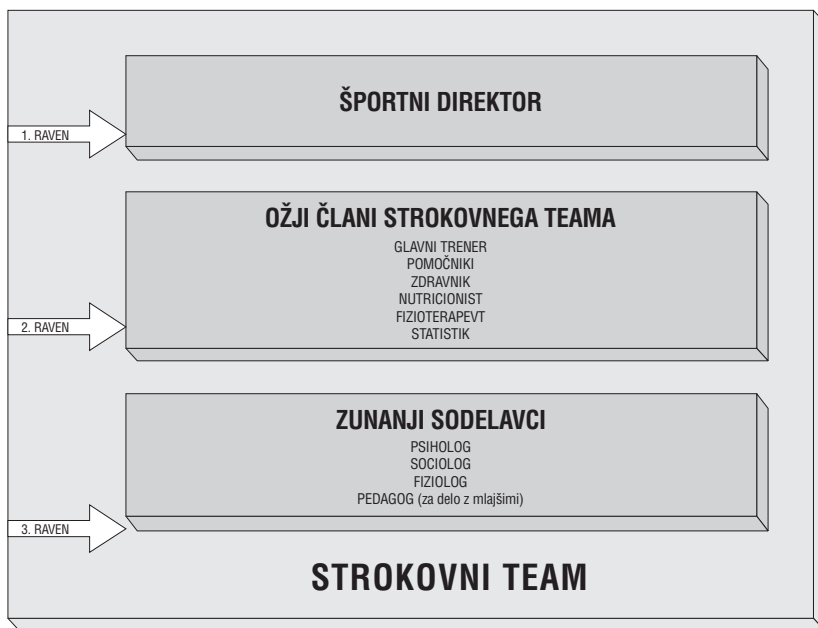
1. raven - športni direktor s sodelavci (z "ekipo"); odgovoren lastniku kluba in nadzorujejo delo ostalih članov in so v nenehni povezanosti z nadrejenimi in ostalimi člani strokovnega teama. Naloge tega dela strokovnega teama so:

- predlaga vizije razvoja kluba za vsako leto posebej in srednje ter dolgoročni plan,
- določi cilje glede na razvoj kluba,
- opravi korekcijo omenjenih ciljev,
- predlaga prestopne igralcev v in iz kluba,
- predlaga predloge za razrešitev starega in angažiranje novega trenerja,
- potrjevanje načrta treniranja članske ekipe in poročanje predsedstvu kluba,
- strokovno vodenje dela mlajših selekcij in nadzor dela trenerjev v teh sekcijah,
- sodelovanje z ustanovami, kot so Fakulteta za šport in razni raziskovalni inštituti,
- sprejema načrt dela mlajših selekcij in daje predloge za trenerje teh selekcij,

- določa pogoje dela in skrbi za strokovno izpopolnjevanje trenerjev,
- sodeluje z disciplinsko komisijo kluba ob kaznovanju in nagrajevanju igralcev in trenerjev,
- sodeluje z vsemi ostalimi komisijami v klubu,
- sodeluje z igralci in pomaga trenerju,
- skrbi, da je vedno in vsakomur na voljo zdravnik in fizioterapevt,
- skrbi, da je igralcem na voljo psiholog, sociolog, fiziolog in pedagog,
- sodeluje pri izbiri ekipe, ki skrbi za prehrano športnikov,
- sodeluje pri izbiri ekipe, ki skrbi za izboljšanje kondicije z vsemi dovoljenimi sredstvi,
- sodeluje pri izbiri pomožnih trenerjev,
- sodeluje pri izbiri trenerja, ki skrbi za kondicijo igralcev in trenerja fitnesa,
- sodeluje s strokovnimi komisijami ostalih klubov,
- skrbi za organizacijo potovanj.

2. raven – glavni trener s sodelavci; posamezniki, ki so neposredno odgovorni za delo z igralci:

- **glavni trener**,
- pomočniki trenerja,
- trener pomočnik za delo z mlajšimi selekcijami,
- trener pomočnik za spremljanje perspektivnih igralcev,
- klubski zdravnik,
- klubski fizioterapevt,
- sodelavec za statistiko in videosistem,
- vodja ekipe.

Grafični prikaz 2: Shema organiziranosti strokovnega teama kluba.³

Naloga tega dela strokovne komisije so:

- predlaga prestopne igralcev v in iz kluba,
- sodeluje z osnovnimi in srednjimi šolami v okolici in spremlja razvoj perspektivnih športnikov za dopolnitev selekcije,
- sodeluje z disciplinsko komisijo ob kaznovanju in nagrajevanju igralcev in trenerjev,
- sodeluje z ustanovami, kot so Fakulteta za šport in razni raziskovalni inštituti,
- sodeluje z ostalimi komisijami v klubu,
- občasno vključi trenerja za aerobiko, ki naj bi bila sestavni del treningov,
- sodeluje s strokovnimi komisijami ostalih klubov,
- skrbi za opremo igralcev ter nabavo rekvizitov in pripomočkov v dvorani,
- načrtuje, programira, prognozira in modelira strokovno delo,

- uresničuje in nadzoruje strokovno delo,
- sodeluje z zunanjimi sodelavci,
- skrbi za počutje igralcev v vseh pogledih,
- proučuje nasprotne ekipe in njihove igralce,
- skrbi za statistiko in videoprojekcijo.

3. raven - zunanji sodelavci, ki sodelujejo s strokovnim teamom kluba po potrebi so:

- psiholog,
- sociolog,
- fiziolog,
- pedagog (za delo z mlajšimi).

Njihova naloga je, da še dodatno prispevajo k pripravljenosti ekipe z vidika njihove specialnosti. Kadar jih vodstvo strokovne ekipe potrebuje, morajo biti na voljo.

Igralni team ni tema našega dela omeniti pa gre še podmladek:

PODMLADEK:

Rezultatskega uspeha in velikega kluba ni brez domačih igralcev, ki zrastejo v podmladku. Zato je potrebno veliko pozornost posvetiti delovanju in organizaciji podmladka in sicer na dveh nivojih - zunaj kluba, v obliki krožkov po osnovnih in srednjih šolah in - znotraj kluba, skozi organizirano delo mlajših in starejših dečkov, kadetov in mladincev. To delo vodi KOORDINATOR za podmladek. Tudi koordinator se občasno vključuje v delo strokovnega teama.

2.3. PROGRAM DELA za izbrani sistem

IZBOR PREDNOSTNIH POTREB

- Definirati lastnika
- Igralske in strokovne okrepitve
- Prenova dvorane in infrastrukture.

IZBOR USTREZNIH MOŽNOSTI

- Neurejena zakonodaja ponuja malo rešitev glede lastinjenja.

- Sistem tekmovanja bo še nekaj časa tak

Predlagana »rešitev«: v okoliščinah nepopolno urejene zakonodaje in ustaljenem sistemu tekmovanja naj generalni sponzor (pseudolastnik) z vodstvom določi vizijo delovanja in organizacije v naslednjih štirih letih.

2.3.1. CILJI

- dolgoročni (štiri leta): POSTATI EVROPSKI PRVAK
- kratkoročni (dve leti): priti (OSTATI) V LIGI PRVAKOV

Ob tem je cilj vsakoletna osvojitve naslova državnih in pokalnih prvakov.

Doseženi cilji bodo, z ustreznim procesom trženja prenesli akumulacijo, ki bo omogočala zadovoljitev prednostnih potreb (igralske okrepitve, prenova dvorane in infrastrukture) na podlagi načrtnega vodenja.

2.3.2. NALOGE

IZBRANA NALOGA:

- dobiti lastnika (profesionalizirati klub)

Druge naloge:

- oblikovati ustrezen sistem tekmovanja
- renovirati dvorano
- okrepiti strokovni in igralni team
- izboljšati "medijsko sliko"
- začeti tržiti športni uspeh
- posvetiti še večjo pozornost delovanju in organizaciji podmladka
- ustanoviti strokovni svet (posvetovalni organ o strokovni problematiki v klubu)

2.4. BISTVENI VIDIKI vrhunskega kluba

Športni izdelek in njen spremljevalec - športni rezultat ali z eno besedo, šport, lahko tudi pojmuje kot »izdelek«, ki ga ustvarjajo ljudje v športnih organizacijah - klubih. Vrhunski klubi hočejo, da je njihov izdelek konkurenčen, zato morajo težiti k izpolnitvi nekaterih kazalcev tržnosti, kot so:

KAKOVOST ⇨VRHUNSKA USPEŠNOST

NOVOST ⇨ATRAKTIVNA IZVEDBA

PONUDBA ⇨GLEDANOST

CENA ⇨DOSTOPNOST

Povezave med sestavinami sistema so recipročne. Ob ustreznem delovanju in organiziranosti kluba bo tudi športna uspešnost večja. Le ta bo gledana in medijsko zanimiva, ker je učinkovita igra praviloma tudi atraktivna. Optimalno organizirani klubi znajo gledanost (kot vidik) tržiti ter si s tem zagotavljajo pogoje za nadaljnjo uspešnost.

- **KAKOVOST** (vrhunska uspešnost): neposredno jo uresničujejo igralci na čelu s trenerjem, ob delovanju strokovnega teama. Posredno pa je le ta očiten odraz delovanja in organizacije kluba.
- **NOVOST** (atraktivnost): konzumenti športa poleg uspešnega rezultata pričakujejo tudi atraktivne poteze, kar igro »plemeniti« in jo bliža umetniški izvedbi.

Čeprav naj bi bil v sodobnem vrhunskem športu rezultat edino merilo uspešnosti se lahko zgodi, da atraktivnost "zasenči" sam rezultat. Tako imamo primere športnikov, ki so bili in ostali znani bolj po svojem "umetniškem vtisu" kot po objektivnem rezultatu, ki so ga dosegli. Pri tem ne gre zanemariti dejstva, da sta atraktivnost in uspeh v tesni zvezi, kajti navadno velja, da tisti, ki so uspešni, igrajo tudi "lepo" in po drugi strani, igrajo "lepo", ker znajo in zaradi tega so uspešni.

- **PONUDBA** (gledanost): soodvisnost prvih dveh vidikov nas pripelje do tretjega, ki nam govori, da je danes v vrhunskem športu medijsko zanimiv le vrhunski rezultat (zunanji kriterij uspešnosti) in njegova spremljevalka - atraktivnost. Gledanost slovenskih klubov, ki nastopajo v evropskih tekmovanjih, je bistveno večja kot na tekmah državnega prvenstva kar je še ena potrditev, da v vrhunskem športu prevladuje zunanji kriterij uspešnosti - (kje smo v Evropi?) manj pa notranji (kje smo doma?).

PRILJUBLJENOST ali tradicija kot obeležje večletne gledanosti: smatramo jo za znak, ki ga ima vsaka organizacija (podjetja, klubi), ki je konkurenčna (uspešna) več (deset) let. Ali so nam znana imena kot Levi, Adidas, AC Milan, F.C. Real,....? Priti do ugleda na osnovi dolgoletne uspešnosti je "usojeno" le tistim, ki znajo in si želijo uspeha. Ta priljubljenost ima pomen ne le za uspešnost enega kluba, ampak za celotno panogo v mestu, državi.

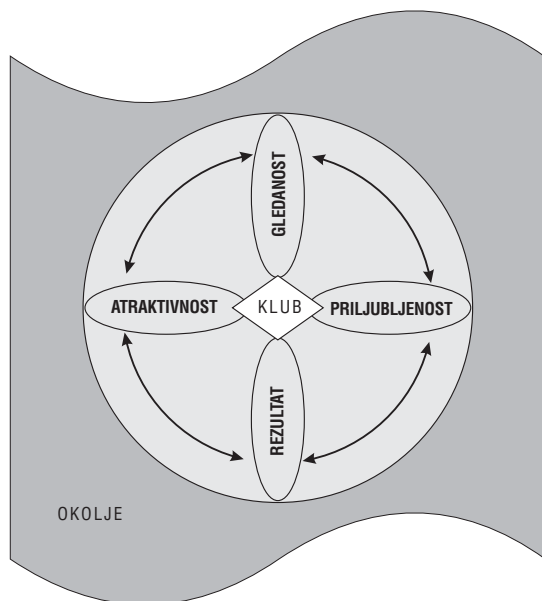
Prepletanje teh vidikov lahko prikažemo na primeru F.C. Barcelona. To je klub z velikim ugledom, ki bo tudi ob slabših rezultatih gledan (medijsko zanimiv), ker je prerastel meje in mere objektivnosti merjenja rezultatov ter postal kulturni dejavnik v ožji in širši okolici. Že štiri leta pred začetkom tekmovalne sezone imajo 90% razprodane kapacitete štadiona (110 000 mest), neodvisno od uspešnosti v prejšnji sezoni in napovedmi za bodoče. Pri tem vsak naslednji uspeh le potencira nedotakljivost velikega kluba, ki deluje kot "vaba" za igralce, ki sanjajo o tem, da oblečejo njegov dres. Tako tudi bistveno lažje selekcionirajo kader. Boljši igralci bodo spet z večjo verjetnostjo priigrali velik rezultat.

- **CENA** (dostopnost): dejavniki dostopnosti so kapaciteta športne dvorane, prisotnost v medijih (TV, radio, časopisi,....).

Z rezultatskim uspehom, atraktivnostjo, medijsko prisotnostjo in dostopnostjo pridemo do lastnega deleža **KORISTI**, na katerem sloni delovanje kluba. Strogo racionalno gledano bi rekli, da je osnovni namen delovanja vrhunskih klubov le korist, vendar bi pri tem zanemarili bistvo ukvarjanja s športom, in to je **igra**.

Sistem izbranih vidikov lahko ponazorimo v obliki »kolesa«, ki se vrti v določenem okolju (ki je enkrat bolj, drugič manj prijazno za »vožnjo«). S tem želimo opozoriti na to, da moramo v vsakem primeru upoštevati vpliv okolja. Menimo, da je zelo pomembno, da se pri izdelavi modela upošteva specifičnost okolja, v katerem bo klub deloval. V tem pa je všteta tako zgodovina oziroma tradicija posameznega okolja kakor tudi aktualna specifičnost okolja.¹

Grafični prikaz 3: Prikaz delovanja sistema klub v okolju

2.5. NAČRTOVANJE

Zaradi dobre organiziranosti moramo nameniti več prostora tudi načrtovanju strokovnega dela, kar je ena temeljnih nalog glavnega trenerja s sodelavci (ožjega strokovnega teama). Načrtovanje je sistem odločitev, projekcij in projektov, s ciljem graditi, razviti in transformirati razvoj moštva in posameznika. Načrtujemo večletno, običajno v okviru olimpijskih ciklusov, pa tudi v manjših časovnih obdobjih. Zahteve dobrega načrtovanja so:

- uresničljivost,
- stvarnost v načrtovanju,
- gibljivost ali prilagodljivost,
- ekonomičnost.

Načrtovanju je podrejeno programiranje, ki je uresničevanje določenih ciljev načrtovanja, kot so:

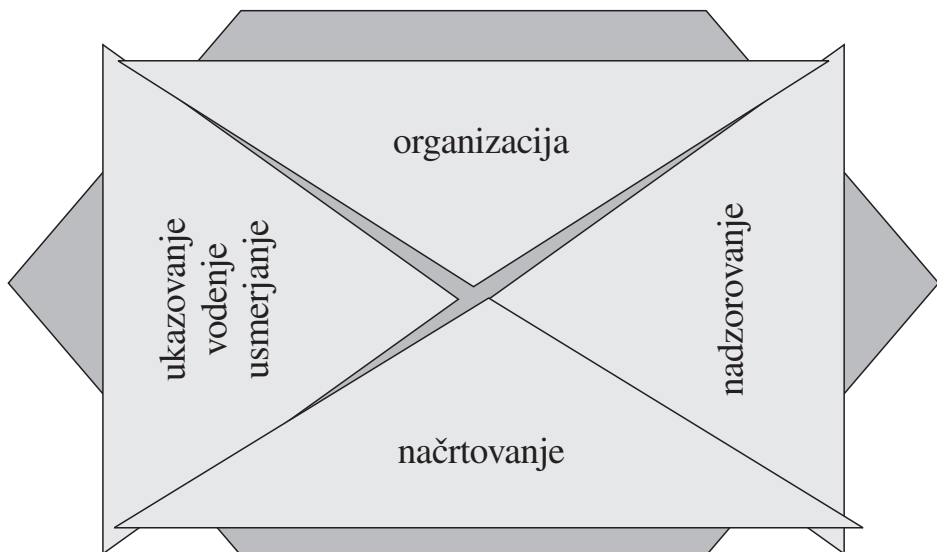
- omogočiti ostvarljivost načela postopnosti in stopnjevanja težavnosti pri trenažnem procesu,
- omogočiti racionalno izdelavo koledarja tekmovanj,
- omogočiti natančno predvidevanje doseganja najboljših rezultatov.

Program je načrtovano zaporedje faz strokovnega dela. To je razdelitev in razporeditev enot treniranja ter vsega ostalega dela pri treniranju v športnih igrah. Pri pripravi programov poznamo več oblik:

- individualni programi,
- skupinski programi,
- programi tekem,
- programi priprav v oteženih okoliščinah,
- programi višinskih priprav,
- programi v pripravljalnem obdobju,
- programi vadbe taktično-tehničnih elementov,
- programi za igralce s posebnim statusom

2.6. UPRAVLJANJE / VODENJE ROKOMETNEGA KLUBA

Problem sodobnega upravljanja/vodenja je, kako doseči, da bi se namesto ROB (routine oriented behavior; na rutini zasnovano obnašanje, običajno ravnanje) in COB (crisis oriented behavior; s krizo povzročeno obnašanje), ki nista ustvarjalni, uveljavilo KOB (knowledge oriented behavior; na znanju zasnovano obnašanje). Gre torej za vpliv na subjektivna izhodišča in njihove posledice.

Grafični prikaz št 4; (modul upravljanja povzeto po³).

Klasični model, kakršen je tudi rokometni klub, predvideva racionalno, organizacijsko obnašanje s štirimi sestavinami.

Grafični prikaz nam prikaže klasični model upravljanja³; Waino Suojanena, za katerega predvideva racionalno obnašanje s štirimi vsebinami:

NADZOROVANJE - smisel nadzorovanja je delati bolje = učinkovitost = delati stvari = **reševanje problemov**.

NAČRTOVANJE – smisel načrtovanja je delati lažje = uspešnost = delati prave stvari = **odkrievanje priložnosti**.

ORGANIZIRANJE – smisel organiziranja je delati pametneje in skupaj = aktivirati sposobnosti podrejenih = **izgradnja teamov** (= **ustvarjalno sodelovanje**).

UKAZOVANJE, VODENJE, USMERJANJE – smisel vodenja in usmerjanja je doseči, da so stvari narejene bolj pravočasno = izraba kapacitet = **odločanje**.

Težave pri njihovem uveljavljanju izhajajo iz dejstva, da obnašanje ljudi nima samo racionalnih podlag, ampak tudi iracionalne (tj. čustvene).

DOKUMENTACIJA KLUBA

Dokumente organizacije kluba štejejo k sestavinam organiziranosti. V vsakem klubu obstajajo dokumenti organiziranosti in organizacije, ki opredeljujejo:

- organiziranost oziroma neka pravila, ki usmerjajo organiziranost,
- delovanje,
- poslovanje.

Dokumenti organiziranosti so nepogrešljivi in so internega značaja, nekateri pa so tudi tajni.

K potrebnim dokumentom organiziranosti štejejo:

- zgodovino in kroniko kluba z vsemi oznakami (igralcev, trenerjev, funkcionarjev...),
- seznam igralcev – članov državnih selekcij,
- statut kluba,
- opis dela delavcev in strokovnjakov kluba,
- pogodbe z igralci,
- disciplinski in drugi pravilniki,
- sklep o ustanovitvi kluba.

Med dokumente organizacije štejejo tiste dokumente, ki se nanašajo na strokovno vodenje kluba in so del načrtovanja procesa treniranja. Te dokumente je potrebno nenehno dopolnjevati in spreminjati. Med dokumente organizacije štejejo:

- dolgoročni (štiriletni) načrt strokovnega dela,
- kratkoročni (dveletni) načrt strokovnega dela,
- ostale načrte strokovnega dela,
- programe dela,
- poročila o realizaciji preteklih tekmovalnih sezon,
- perspektivni načrt,
- športna anamneza igralcev,
- šola rokometna,
- program poletnega tabora kluba

Dokumente organiziranosti in organizacije vedno uporabljamo in spreminjamo, zato moramo imeti dokumentacijo urejeno in jo shranjevati, da je ob vsakem trenutku na razpolago, to pa dosežemo le s sodobno hrambo dokumentov. K sodobni hrambi dokumentov štejejo tudi podatke o nasprotnih ekipah, njihovih igralcih.

K sodobni hrambi dokumentov štejemo:

- arhiv
- statistiko:
 - zapisnike tekem
 - zapisnike sej
 - načrte in programe
 - testne rezultate
- fototeko
- videoteko
- knjižnico strokovne literature
- *tajne dokumente (poslovna skrivnost)*

Sodobna hramba dokumentov je podprta z računalniško informacijskim sistemom. Večino potrebnih dokumentov danes hranimo na disketah ali "prešankah" in jih obdelujemo z računalniško podporo. Neobhodno je, da je računalniško omrežje povezano z "internetom".

KLUBSKI PROSTORI

Klubski prostori so pomemben dejavnik pri delovanju kluba. Spadajo k sestavinam organiziranosti. Lahko rečemo, da so klubski prostori center upravljanja kluba, zato je pomemben njihov izgled in uporabnost. Klubski prostori naj bodo v skladu z razvitostjo kluba. H klubskim prostorom modernega evropskega kluba štejemo:

- športne objekte,
- prostor za sestanke (konferenčna dvorana) (z A-V napravami),
- upravno zgradbo, kjer imajo vse službe svoj prostor,
- restavracijo,
- ambulanto,
- informacijski center,
- arhiv,
- trgovino,
- prostore za sprostitev.

2.6.1. PRIMERJAVA MODELA S STVARNOSTJO (ali zakaj trenutno model težko deluje v realni situaciji)

- Sistemska (zakonska) neurejenost v (vrhunskem) športu
- Nerazvitost managementa za potrebe vrhunškega športa;
- Pomanjkanje strokovnjakov, ki so pripravljani delovati v športu na profesionalni način;
- Zaprtost kluba v okolju (slab položaj v medijih, ne vključevanje bivših vrhunskih igralcev v delovanje kluba).

IZVAJANJE AKCIJ

- pospešiti proces lastninjenja vrhunskih klubov (profesionalizacija)
- lastnik v skladu s svojo vizijo izbere ustrezno vodstvo, ki naj bi jo uresničilo,
- vodstvo kluba izbere glavnega trenerja, ki je potem odgovoren za športni rezultat na osnovi sodelovanja s strokovnim teamom.

Za uspešnost kluba odgovarjajo vsi.

PROGRAMIRANJE POTEKA DELA

Lastnik kluba in vodstvo morata, ob jasni viziji:

- a) spoznati proces delovanja kluba (kot celoto in po bistvenih delih),
- b) njemu prirediti strukturo upravljanja (organigram),
- c) programirati delovne postopke vsem udeležencem, ki so za njih odgovorni, ker so seznanjeni s cilji in delovanjem organizacije,
- e) usposabljanje kolektiv za uporabo metod za ustvarjalno sodelovanje,
- f) osveževanje znanja.

IZVAJANJE DELOVNIH POSTOPKOV

Vsak udeleženec (od čistilke do trenerja) je zadolžen in odgovoren za realizacijo svoje vloge.

USTVARJENI REZULTAT DELA, SORAZMERNI URESNIČITEV CILJEV

Ker so cilji jasno definirani, potem je tudi lahko definirati odstopanje od njih na osnovi dejanske uspešnosti kluba.

Tako ni dvoma o tem, ali bomo sezono razglasili za uspešno, manj uspešno ali neuspešno.

2.7. ZNAČILNOSTI DELOVANJE SISTEMA KLUB*Odprtost namesto izoliranosti*

Potrebno je postaviti model delovanja in organizacije vrhunskega kluba kot osnovnega pogoja za ohranjanje konkurenčnosti v mednarodnem merilu. Uspešnost kluba se tiče vseh udeležencev. Do nje lahko pridemo edino, če se udeleženci povezujejo in sodelujejo, kajti tako lahko osvetlimo problem iz večih vidikov (primer slabe izvedbe posameznega igralca je lahko psihološke narave - nesprejemanje od večine igralcev, sociološke - problemi v družini, fiziološke - slaba kondicijska pripravljenost, neprimerna prehrana,... ipd.).

Dinamičnost namesto statičnosti

Ljudje v športnih organizacijah naj bi delovali v teamih in se preko vodij teamov povezovali z drugimi teami. Globalne spremembe (nov tekmovalni sistem, nova pravila, sodobni trendi v ekonomiji vodenja podjetja,...) enostavno silijo

udeležence, da se prilagodijo tem spremembam na osnovi novega "svežega" znanja, ki ga lahko pridobimo na neformalni (samoizobraževanje) in formalni način (institucionalno, tečaji, kongresi, hospitacije,...).

Interdisciplinarnost namesto enostrokovnosti

V klubu je potrebno vzpostaviti kroženje informacij na dveh nivojih. Prvi nivo je znotraj vsakega teama (vodstveni, strokovni,...). Tu se interdisciplinarno ali medstrokovno razrešuje problematika enega področja delovanja klubov (primer: marketinški team - iskanje sponzorjev, ki morajo ustrezati določenim zahtevam - poslovni vidik, tradicija partnerja, dodatne zahteve,...)

Drugi nivo pa je med samimi teami, kjer se krosdisciplinarno rešuje problematika (bilanca, novi cilji,...).

Verjetnost namesto zanesljivosti

Ker obstajajo stohastični (nekontrolirani) vplivi izven in znotraj modela športne organizacije, ne moremo popolno obvladati modela delovanja in 100% napovedovati uspešnosti dela. S predstavljenim modelom pa se lahko približamo natančnosti približevanja, tako da zmanjšamo stohastične vplive in povezave in s tem omejimo tako imenovano "improvizacijo" na tisto vrednost, ki bo imela značaj inventivnega in inovativnega (so)delovanja.

2.7.1. VPLIV GOSPODARSKEGA IN DRUŽBENEGA RAZVOJA

Z nastankom države Slovenije so slovenski klubi v situaciji, da morajo potrjevati svojo vrednost v zunanjem merilu (v evropskem in svetovnem), torej morajo biti konkurenčni svojim tekmečem. Konkurenčnost pomeni delovati

inovativno in celovito (uspešen klub=uspešno podjetje).

VREDNOSTNA USMERJENOST LJUDI v klubih :

- Rutinerska usmerjenost vrednot.
- Taylorizem; “Jaz(Mi) mislim(o), Ti(Vi) delaj(te)!”
- Pretežno birokratski odnos.

Trenutno se zdi, da prevladuje individualno reševanje problemov, le redki so posamezniki (v glavnem trenerji), ki se borijo znotraj svojih klubov, da se problemi razrešujejo teamsko.

Klub pogosto upravljajo ozke skupine, ki samo formalno uporabljajo pojem sodelovanje. V tej miselni zvezi ima marketing funkcijo “iskanja denarja” za tekočo sezono. To je pogost pojav v naših klubih. Ker se ne ve “kaj bo v naslednji sezoni, kaj šele čez dve ali tri,” klubi vegetirajo sezonsko, pri tem dolgoročne cilje res postaja nesmiselno omenjati.

Glede na slabo konkurenčnost in inovativnost lahko sklepamo, da je entropična težnja² precejšnja. Napor je večji od učinka in poraba večja kot dosežek, zato tako naravoslovno kot tehniško gledano entropija raste. Vlaganje dela je večje od zadovoljivte potreb, rentabilnost je majhna ali pa je sploh ni, torej entropija raste tudi z ekonomskega vidika.

2.8. ANALIZA REZULTATOV IN STANJA KLUBA

Na koncu tekmovalne sezone je potrebno analizirati uspešnost kluba na vsehravneh:

- strokovni team: analiza športnega rezultata in načina njegove izvedbe,
- vodstveni team: analiza bilance, akumulacija, lastni delež koristi.

Analizo moramo temeljito sprovesti po vsaki sezoni, ne glede na stopnjo uspešnosti.

Na osnovi analize pristopimo k sintetičnemu snovanju novih načrtov za naslednjo/e sezono/e. Model delovanja in organizacije vrhunskih klubov prikazan v tej raziskavi je uresničljiv. Čas, potreben, da se klub razvije v vrhunskega, pa je pogojen z njegovo specifičnostjo (štiri do šest let).

2.9. ZAKLJUČEK

Model bo v celoti uporaben takrat, ko bomo opredelili zakonodajo v (vrhunskem) športu. Potrebno je čim prej razmejiti javni in zasebni interes v vrhunskem športu, kar bo vplivalo med drugimi tudi na subjektivna izhodišča izvajalcev.

Ponovno poudarjamo - uspešnost kluba ne gre enačiti zgolj s posameznimi športnimi rezultati oz. tekmovalno uspešnostjo, ampak jo ocenjujemo še iz vidikov, ki zagotavljajo sistematično, dolgoročno in kompleksno rešitev in s tem zagotavljajo možnosti za vzdrževanje ali ponavljanje uspešnosti.

S predstavljenim predlogom pa se modelu lahko približamo, tako da zmanjšamo stohastične vplive in povezave in s tem omejimo tako imenovano “improvizacijo” na tisto vrednost, ki bo imela značaj inventivnega in inovativnega (so)delovanja. Vendar KAKO in KDO?! V Sloveniji velja, da se slovenskim strokovnjakom (trenerjem) ne dopusti dovolj priložnosti za delo in dokazovanje?. Po drugi strani: koliko so (smo) trenerji pripravljeni na tako velike izzive, na popolna tveganja..... Koliko v to vlagamo? Po drugi strani se zdi, da se tudi strokovnjakom drugih področij, tudi bivšim vrhunskim športnikom, se ne najde ustreznega mesta.

² težnja k propadu

“Strah pred uspehom” je sintagma, ki izraža metafizični način razmišljanja upravljalcev (in trenerjev) slovenskih klubov, kajti uspeh zahteva inovativno delo in s tem večjo odgovornost...

Verjetno potrebni stroški: ker nismo natančno seznanjeni z proračunom klubov, ne moremo oceniti stroškovne in tržne kazalce konkurenčnosti in s tem popolnoma objektivno kazalce entropije. Dejstvo pa je: vsak strošek, ki je načrtovan, je “cenejši” kot nenačrtovan (oporunitni stroški).

Predpogoj za vse je ustrezna zakonodajna rešitev, ki ne bo samo omogočala, marveč tudi podpirala profesionalizacijo vrhunškega športa pri nas. Če te podpore ne bo, bo vrhunski šport postal (ostal) “plodno polje” za najrazličnejše manipulacije. Posledice le te pa bodo najbolj čutili sami izvajalci (športniki, trenerji,...) oz. slovenski šport.

In ne glede na komercializacijo odnosov v sodobnem športu, bo **igra** ostala osnovni motiv. Bodimo realni - če se človek ne bi popolnoma posvetil tej igri, ne bi bilo vrhunskih dosežkov (omenjeno velja tudi na ostalih področjih človeštva). Vsak napredek v športu zahteva popolno predajanje in ljubezen, kar se lahko doseže le ob popolnem profesionalnem odnosu vseh partnerjev. To imenujemo profesionalizem. Vrhunski šport ni samo “delo”, za katerega je glavni motiv nekje zunaj – (denar, nagrade); Ta plat, t.i. ekonomska korist posameznika, je izredno pomembna, ampak ovrednotena le kot zunanja potrditev, da ima naša ljubezen (do igre) smisel, ki ga drugi razumejo in cenijo.

Pot do vrhunske organiziranosti in s tem do vrhunskih dosežkov je tako »znana«. Pot pa ni kratka, in ni lahka.

2.10. LITERATURA

1. Bon M., Dominec D., Mijanovič R., (1995). ORGANIZIRANOST VRHUNSKEGA KLUBA. Seminarska naloga na III. stopnji, Ljubljana, FŠ.
2. Ministrstvo za šolstvo in šport, (1998). ZAKON O ŠPORTU. Ljubljana, Ministrstvo za šolstvo in šport, str. 7-9, str. 31.
3. Mulej M., (1992). TEORIJA SISTEMOV. Maribor, EPF, str. 271.
4. Šugman R., (1998), ORGANIZACIJA ŠPORTA DOMA IN V TUJINI, Ljubljana, FŠ, str. 159.
5. Šugman R., (1998), ŠPORTNA PRIREDITEV, Ljubljana, FŠ, str. 52.
6. Ur. l. RS., (1995) URADNI LIST, št. 60.

Aleksander Lapajne

ZDRUŽITEV TRENINGA OBRAMBE IN PROTINAPADA KOT DVEH NELOČLJIVIH SEGMENTOV V SODOBNEM ROKOMETU

Običajno se trenerji v tekmovalnem obdobju na vsakem tehnično-taktičnem treningu osredotočimo na točno določeno fazo igre: f. branjenja, f. protinapada, f. napada ali f. vračanja. Velikokrat sicer združimo trening obrambe s treningom protinapada ter trening napada s treningom vračanja. Iz trenerskih in igralskih izkušenj pa vem, da je največkrat ena od obeh faz dominantna, druga pa ima le vlogo smiselnega izhodišča ali zaključka.

Na današnjem predavanju bom pokazal nekaj možnosti pri treningu obrambe in protinapada kot dveh, trenajžno enakovrednih segmentov, kjer ne gre za odnos: primarno-sekundarno, pač pa za odnos: temeljno-nadgrajeno. Celoten trening bo temeljil na igri na dvoje vrat ter na principu: "Ti imaš napad in vračanje, jaz imam obrambo in protinapad!"

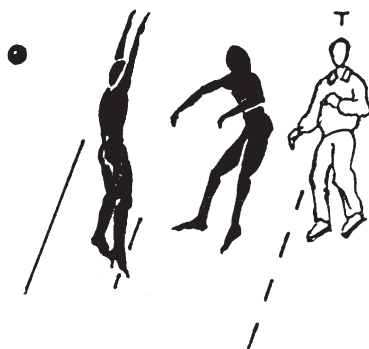
Ta princip je pravzaprav bistven za tovrstni trening, saj je, po mojih izkušnjah, to edini način za doseganje pozitivne, torej notranje motivacije igralcev za korektno izvajanje faze vračanja v obrambo. Slednje pa je bistveno za učinkovit trening protinapada. Istočasno rešujemo s tem principom problem motivacije pri treningu obrambe, ki ga igralci mnogokrat doživljajo kot duhamorno, dolgočasno in neustvarjalno početje. Namreč s tem, ko obrambne naloge zaključujemo z napadalnimi aktivnostmi, kjer se igralci lahko potrjujejo in

samopotrjujejo s silovitimi streli, s sproščenim manipuliranjem z žogo ter s svojo ustvarjalnostjo v igri, se v njih vzbujajo pozitivna čustva. Tako napadalcem kot obrambnim igralcem postavljamo določena pravila, po katerih morajo igrati. Slednja spodbujajo doseganje ciljev, ki smo si jih zadali pri pripravi na trening.

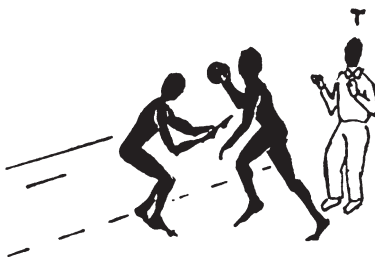
1. Igra 1 + 1 : 1

Igralec ima na voljo več naletov, tako da obrambni igralec ne ve vnaprej, kdaj bo napad zaključen.

Naloge obrambnega igralca	Naloge napadalca
<p>A)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Obramba(O): Blokira strele med 6 in 7 m. ■ Protinapad (PN): Z vodenjem 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Napad (N): Strelja s tal ali iz skoka ■ Vračanje (V): Branjenje s telesom in izbijanjem žoge.

<p>B)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ O: Zaustavlja napadalca s telesom, s potiskanjem, z objemanjem na 9m. ■ PN: Z enkratnim vodenjem s pomočjo trenerja 	<ul style="list-style-type: none"> ■ N: Preigrava in poskuša zaključevati s črte 6 m. ■ V: Branjenje s prekrškom.
--	---

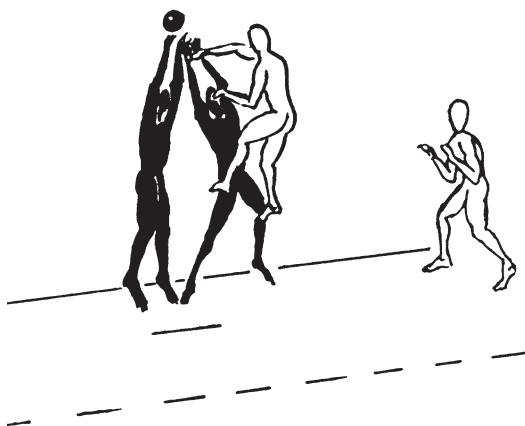

<p>C)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ O: Se poljubno brani, se dogovarja z vratarjem kateri kot pokriva. ■ PN: Brez vodenja s pomočjo trenerja 	<ul style="list-style-type: none"> ■ N: Poljubno zaključuje napad. ■ V: Branjenje s prekrškom.
---	--

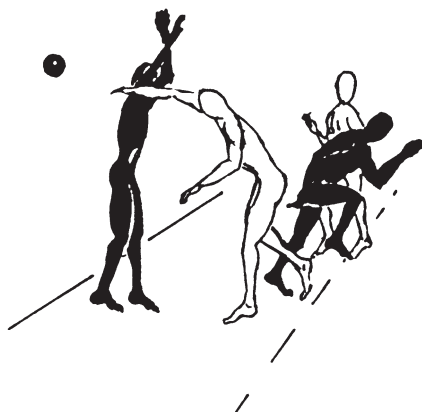
2. Igra 2 : 2

V igri 2:2 se že pojavi zelo pomemben taktični element pri igranju protinapada. To je izbira optimalnega trenutka za prehod v PN "nevezanega" obrambnega igralca. Slednji sam oceni, ali bo pomagal soigralcu pri branjenju (sk.a), ali pa bo v trenutku zaključnega meta že stekel v PN (sk.b).

a)

b)

Napadalci lahko zaključujejo v omejenem času (9") in prostoru (5-6 m).

Obrambna igralca	Napadalca
<p>A)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ O: Igrata med 6 in 7 m ter blokirata strele. ■ PN: S pomočjo trenerja, brez vodenja. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ N: Streljata s tal ali iz skoka. Z različnimi smermi naleta si ustvarjata ugoden položaj za zaključek napada. ■ V: Branjenje s prestrežanjem podaj in prekrškom.
<p>B)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ O: Se branita poljubno. ■ PN: 2:2 poljubno. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ N: Zaključujeta poljubno. ■ V: Branjenje s prestrežanjem podaj in prekrškom.

3. Igra 3 : 3

V igri 3:3 je še bolj poudarjena vloga nevezanega igralca pri prehodu v PN.

Obrambni igralci	Napadalci
A) <ul style="list-style-type: none"> ■ O: Blokirajo in zaustavljajo napadalce na 7 m. ■ PN: Brez vodenja, z enojnim vodenjem. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ N: Zaključujejo poljubno v omejenem času (10") in prostoru (8 - 10 m). ■ V: Prekinjanje PN s prestrežanjem podaj in s prekrški.
B) <ul style="list-style-type: none"> ■ O: Blokirajo ali zaustavljajo na 9 m. ■ PN: Poljubno. 	

Igra 4 : 4

Igra 4:4 je zelo smiselna, ker je s štirimi igralci obrambna formacija že določena, intenzivnost visoka, pomembno za kvaliteto vadbe pa je tudi to, da imamo na razpolago še dovolj kvalitetnih igralcev v vlogi napadalcev. Napadalci lahko igrajo z ali brez časovne omejitve. Zaključujejo lahko poljubno, dvakratno pa vrednotimo zadetke, ki so doseženi po osnovnih kombinacijah (OK), ki jih običajno igrajo naši nasprotniki. Npr. :

Obrambni igralci	Napadalci
A) <ul style="list-style-type: none"> ■ O: 6:0. ■ PN: Določimo vloge posameznikov (PN: 2:2 ali 1:3). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ N: Poljubno. Dvojno šteje zadetek, ki je dosežen po križanju SZ z enim od zunanjih z istočasno blokado KN. ■ V: Čim hitrejšje vračanje pred svoja vrata.
B) <ul style="list-style-type: none"> ■ O: 5:1. ■ PN: Igralci improvizirajo pri prehodu iz obrambe v protinapad. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ N: Poljubno. Dvojno šteje zadetek po križanju zunanjih igralcev s SZ. ■ V: Takojšnje agresivno pokrivanje igralcev.

5. Igra 6 : 6

Igra 6:6 je v taktičnem smislu stvar osebne strategije vsakega trenerja posebej. Slednji, v skladu z lastnostmi in značilnostmi svojih igralcev ter na podlagi svojih znanj in izkušenj, izbira model igre v obrambi in protinapadu, za katerega verjame, da bo moštvu ki ga trenira, prinesel največ uspeha. Ker cilj današnjega predavanja ni predstavitev določenih obrambnih formacij in sistemov protinapada, pač pa prikaz ene od metod treniranja le-teh, bomo bolj kot zanimivost poskusili iz treh različnih obrambnih postavitev razvijati tri različne sisteme protinapada in podaljšanega protinapada, ki jih vidimo na evropskih igriščih.

Tako kot v igri 4:4 lahko dvojno vrednotimo zadetke, ki jih napadalci dosežejo po vnaprej določenih OK in tudi zadetke, ki jih obrambni igralci dosežejo v podaljšanem protinapadu s kombinacijami, ki naj bi jih izvajali tudi na tekmah.

Obrambni igralci	Napadalci
A) ■ O: 3:2:1 ■ PN: 2:2:2 (Celjska šola)	■ N: Poljubno. ■ V: Poljubno v 3:2:1
■ O: 5:1 ■ PN: 3:3 (Barcelona)	■ N: Poljubno. ■ V: Poljubno v 5:1
■ O: 6:0 ■ PN: 1:2:3 (Krim)	■ N: Poljubno. ■ V: Poljubno v 6:0

6. Zaključek

Le nekaj vrhunskih moštev (reprezentančnih in klubskih) igra rokomet, kjer se f. obrambe dobesedno preliva v f. protinapada. Pri teh moštvih je prvi in samoumevni cilj, da po pridobitvi žoge čim hitreje napadejo nasprotnikova vrata, ne glede na trenutni rezultat.

Z današnjim predavanjem sem poskušal prikazati način, kako se približati igri:

- ⤷ v kateri uspešna obramba ne bo pomenila trenutka za počitek, pač pa bodo napadalne aktivnosti ta trenutek že prehiteli,
- ⤷ v kateri igranje PN v vseh okoliščinah ne bo predstavljalo povečanega tveganja za izgubo žoge, pač pa omogočalo sproščeno zaključevanje iz ugodnih igralnih mest,
- ⤷ v kateri veliko število PN ne bo pomenilo “energetskega hendikepa” za naše moštvo ampak za nasprotnika.

*NAJBOLJŠI IGRALEC
SREDNJEŠOLSKEGA PRVENSTVA - BREŽICE, MAJ 1999*

Darko Repenšek in Janko Požežnik

PREKRŠEK V NAPADU

Interpretacija pravil, ki jo sodniki pri dosojanju prekrškov v napadu uporabljamo v novejšem času, gotovo omogoča nekoliko drugačno igro obrambnih igralcev kot v preteklosti. Napadalci so glede na obrambne igralce mnogo manj favorizirani kot v času, ko so sodniki skoraj vsak stik med obrambnim igralcem in napadalcem interpretirali kot prekršek obrambnega igralca nad napadalcem. V času, ko se vsi trudimo spremeniti roketmet v atraktivno športno igro, kjer bi lepota igre prevladala nad grobostmi, je tako imenovana destruktivna obramba izgubila pomen in načeloma je vedno manj igre na telo in vedno več igre na žogo. Predvidoma bo tudi v prihodnje interpretacija pravil usmerjena v favoriziranje kakovostne igre v obrambi, kjer pa je predvsem pomembna hitra in enotna interpretacija pravil o prekršku v napadu.

Nikakor pa se ne sme zgoditi, da bi v želji po ohranjanju "rokometa brez grobosti" in v pretiranem iskanju "napak" napadalcev, zašli v drugo skrajnost in popolnoma favorizirali obrambne igralce nasproti napadalcem in zelo omejili delovanje napadalcev. Igra napadalcev mora biti hitra in brezkompromisna.

Prekršek v napadu je v roketmetnih pravilih opredeljen v **pravilu 8 - "obnašanje do nasprotnika"**, predvsem v pravilu 8:2, kjer pravila določajo, kaj ni dovoljeno. V komentarju je navedeno: "O prekršku v napadu govorimo tedaj, ko se napadalec zaleti oz. skoči na igralca v obrambi. Obrambni igralec pa mora biti v trenutku kontakta že pred napadalcem in v pravilni obrambni poziciji ter se ne sme premikati naprej".

Pravilno in pravočasno presojanje prekrška v napadu je pogojeno z izredno izostrenim

čutom sodnika in poznavanjem tehnike roketmetne igre tudi v tem segmentu.

1. Prekrške igralcev v napadu lahko razdelimo v tri osnovne skupine:

➤ **prekrški zunanjih napadalcev**

➤ **prekrški krilnih napadalcev**

Prekrški krilnih igralcev so identični prekrškom zunanjih igralcev. Za ocenjevanje teh prekrškov je najpomembnejše, v kakšnem položaju je bil obrambni igralec. Če se je ta postavil pred napadalca, pa pri tem za preprečevanje napadalca ni uporabljal rok, in pride do kontakta, je to vedno prekršek napadalca. Odrivanje napadalca ali naletavanje nanj pa je prekršek obrambnega igralca.

➤ **prekrški krožnih napadalcev**

Z budnim spremljanjem igralcev v obrambi in

igralcev v napadu (krožnega-ih napadalca-ev) ob črti vratarjevega prostora moramo sodniki krožnemu napadalcu omogočiti, da razvije dogovorjeni koncept igre. Pri tem moramo preprečevati nedovoljeno igro obrambnih igralcev, hkrati pa ukrepati ob prekrških samih krožnih napadalcev.

Najpogostejši pojavnosti obliki prekrškov v napadu krožnih napadalcev sta:

- **krožni napadalec prejme žogo in nato odrija obrambnega igralca**

Krožni napadalec odrija obrambnega igralca v vratarjev prostor ali se od njega "odrija - odbija" z namenom, da si pridobi prednost za strel na vrata ali pa za ustvarjanje pogojev (izsiljevanje) za sedemmetrovko.

- **krožni igralec brez žoge odrija obrambnega igralca**

Krožni napadalec si z odiranjem obrambnega igralca pridobiva prostor, da lažje sprejme žogo. S telesom in rokami si čisti pot med obrambnimi igralci. Ti kontakti oziroma prekrški so izjemno hitri. Popolna zbranost sodnikov in pozornost takemu načinu igranja krožnega napadalca zagotavljata pravilno in pravočasno reagiranje sodnikov.

2. Kdaj napadalec stori prekršek:

- ko ima žogo
- ko je brez nje (z objemanjem ali potegom za roko ali dres prepreči obr. igralcu pot do drugega napadalca)
- po oddaji žoge:
 - namerni prekršek z naletavanjem na obrambnega igralca,
 - rinjenje v obrambnega igralca,
 - nepravilna blokada.

3. Glede na način storitve razlikujemo naslednje vrste prekrškov:

- odirvanje obrambnega igralca z roko, v kateri nima žoge,
- naskakovanje oz. naletavanje na obrambnega igralca,
- potiskanje in zaletavanje v pravilno postavljenega obrambnega igralca s prsmi, bokom, hrbtom (če je napadalec obrnjen od obrambe),
- (nevarna) igra s komolcem.

Najpomebnejša je sodnikova presoja začetnega položaja obrambnega igralca. Če stoji obrambni igralec v smeri gibanja igralca v napadu ali pa se pravočasno (!) postavi v to linijo (govorimo o fazi 1) in na tako (pravilno) postavljenega igralca naleti (se zaleti) igralec v napadu (faza 2), je to **prekršek v napadu**.

4. Prekrški v napadu so tudi:

- izsiljeni prekrški ob igri moštva z igralcem manj,
- izsiljeni prekrški ob "čuvanju" rezultata, zlasti ob koncu igralnega časa ob tesnem izidu,
- izsiljeni prekrški ob opozorilnem znaku sodnikov za neaktivno igro (pasivno igro).

5. Glede na fazo igre so storjeni prekrški:

- v protinapadu,
- v napadu na postavljeno consko ali kombinirano obrambno postavitev.

6. Napadalčev taktični namen ob prekršku:

- tehnično taktična slabost napadalca, ki sicer skuša napadati in biti nevaren za

nasprotnikov gol, pa ob tem napačno izvede svojo napadalno aktivnost in tako krši pravila igre v razmerju do nasprotnika,

- izsiljevanje prekrška ali ustvarjanje igre v situaciji, ko je sicer napadalcu, ne glede na aktivnosti obrambnega igralca, omogočeno smiselno nadaljevanje igre (sodnik upošteva prednost, igralec pa presenečen samovoljno preneha z igro).

Po dosojenem prekršku v napadu igralci velikokrat ne priznavajo, da so storili prekršek. Poskušajo ugovarjati, najpogosteje pa žoge ne položijo na tla. Vse primere nešportnega obnašanja je potrebno kaznovati **po modelu za kaznovanje takih prekrškov** (progresivno kaznovanje).

DOSOJANJE SEDEMMETROVKE ob vstopanju v lasten vratarjev prostor z namenom pridobitve prednosti pred napadalcem, ki ima žogo (14:1c)

Dosojanje sedemmetrovke je opredeljeno v pravilu 14:1 rokometnih pravil.

Sedemmetrovka se dosodi:

- ob nepravilni preprečitvi jasne priložnosti za zadetek na celotnem igrišču, tudi če je to povzročila katera izmed uradnih oseb;
- če vratar vzame žogo izven vratarjevega prostora ali jo v vratarjev prostor odnese;
- ob vstopanju v lasten vratarjev prostor, da bi si s tem pridobil prednost pred napadalcem, ki ima žogo;
- ob namerni podaji žoge vratarju, ki je v svojem vratarjevem prostoru, če se je žoge dotaknil;
- ob neupravičenem žvižgu pri jasni priložnosti za zadetek;
- če jasno priložnost za zadetek prepreči oseba, ki v igri ni udeležena.

Sedemmetrovka se ne dosodi:

- če igralec odvzame nasprotniku žogo z odprto dlanjo iz vsake smeri, tudi s krila (8:1);
- pri prekrških obrambnih igralcev, če bi pri tem oškodovali moštvo v napadu (14:10) - lepa, vendar normalna prednost;
- če igralec moštva v napadu kljub prekršku pravil igre ohranja polno kontrolo nad žogo in telesom (14:10).

Glede na velikokrat, s strani igralcev, uradnih oseb na klopeh za rezervne igralce, tudi sodnikov in ne nazadnje gledalcev, sporno interpretacijo pravila **14:1c**, ki se nanaša na **dosojanje sedemmetrovke ob vstopanju v lasten vratarjev prostor, da bi si s tem pridobil prednost pred napadalcem, ki ima žogo**, bomo v nadaljevanju temu primeru namenili več pozornosti.

Kot izhodišče navedenega elementa sojenja je potrebno opozoriti na naslednja pravila:

1:9 - "Vse črte na igrišču spadajo k prostoru, ki ga omejujejo." Črta vratarjevega prostora omejuje vratarjev prostor, torej je del vratarjevega prostora.

6:1 - "V vratarjev prostor lahko vstopi samo vratar. Za vstop v vratarjev prostor, vključno s črto vratarjevega prostora, se šteje vsak dotik kateregakoli dela telesa igralca z igrišča".

6:2 - "Če se zgodi, da kateri izmed igralcev z igrišča stopi v vratarjev prostor, se dosodi naslednje:

c) sedemmetrovka, kadar si obrambni igralec z vstopom v vratarjev prostor pridobi prednost pred napadalcem, ki ima žogo".

6:3 - "Vstop v vratarjev prostor se ne kaznuje:

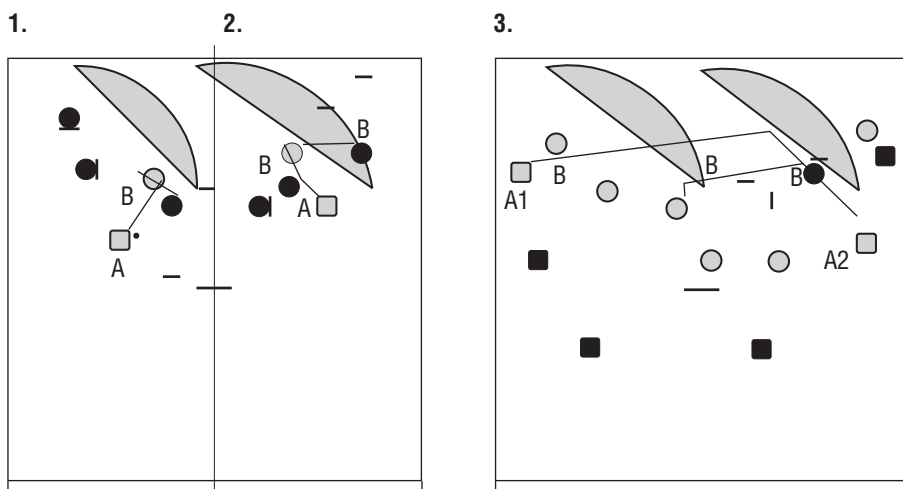
c) kadar obrambni igralec stopi v vratarjev prostor pri ali po poskusu obrambe in si s tem ne pridobi prednosti pred nasprotnikom."

V vsakem primeru, ko obrambni igralec stoji na črti vratarjevega prostora, (ki je skladno s pravilom 1:9 del vratarjevega prostora) ali v vratarjevem prostoru in je igralna situacija takšna, da s tem prepreči jasno situacijo za

dosego zadetka (v tem položaju prepreči pot žogi, prepreči met napadalcu, ovira napadalca ali celo prepreči napadalcu pot do žoge, ki mu je s strani soigralca podana v igro nad vratarjev prostor), se dosodi **sedemmetrovka**.

V primerih, ko si obrambni igralec pridobi na času in prostoru s tem, da vstopa v vratarjev prostor ali preteče vratarjev prostor ter si s tem pridobi prednost pred napadalcem, ki ima žogo in je v jasni situaciji za doseg zadetka, se dosodi **sedemmetrovka**.

Sedemmetrovka se dosodi tudi takrat, ko si obrambni igralec z vstopom v vratarjev prostor pridobi prednost pred napadalcem v odnosu do žoge (posesti).

Pr. 1: Napadalec A v skoku meče žogo na vrata, obrambni igralec stopi na črto vratarjevega prostora (ali vanj), sicer poti žogi ne bi mogel preprečiti in s stegnjenimi rokami zaustavi pot žogi - sedemmetrovka!

Pr. 2: Napadalca A z žogo zaustavi obrambni igralec B, ki steče v vratarjev prostor - sedemmetrovka!

Pr. 3: Napadalec A1 poda žogo nad vratarjev prostor soigralcu A2. Temu pot do podane žoge prepreči obrambni igralec B2, ki namero zazna, ter do napadalca A2 priteče po vratarjevem prostoru. Čeprav napadalec A2 ni v posesti žoge, je to sedemmetrovka!

Pr. 4: Slednje se zgodi tudi, ko se obrambni igralec prepočasi giblje v obrambi in “zamudi” napadalca, zamudo pa nadoknadi z gibanjem po vratarjevem prostoru. S tem, ko steče (se giblje po vratarjevem prostoru), si skrajša pot in si na nedovoljen način pridobi prednost pred napadalcem, ki ima žogo, čeprav je lahko njegov obrambni položaj v trenutku srečanja z napadalcem povsem pravilen in morebitni prekršek vrednoten le za prosti met.

Pr. 5: Še posebej velja prikazati naslednjo igralno situacijo, ko se mora dosoditi sedem-metrovka, če sta sodnika prepričana, da je bila jasna situacija za doseg zadetka.

Žogo, ki se je odbila od vratarja ali vrat, čakajo napadalci pred črto vratarjevega prostora. V skladu s pravili igre obrambni igralec nima možnosti, da bi žogo dobil. Da ne bi prišlo do jasne priložnosti za zadetek, stopi v vratarjev prostor in prepreči, da bi žogo dobil napadalec.

PASIVNA (NEAKTIVNA) IGRA

Neaktivna, pasivna igra je oblika obnašanja igralcev moštva v napadu, ko hoče moštvo imeti žogo v posesti dalj časa in ne želi doseči zadetka. Prav gotovo je to eden od najmanj atraktivnih elementov rokometne igre.

Dosojanje pasivne igre je prosta presoja sodniškega para, ki pa mora biti strokovna.

V poglavju rokometnih pravil “igra z žogo” je v **pravilu 7:10** opredeljeno: “Ni dovoljeno, da moštvo zadržuje žogo brez namena, da aktivno igra v napadu, oziroma brez namena, da vrže žogo na vrata. To je pasivna igra, ki jo mora

sodnik nakazati z opozorilnim znakom. Če moštvo tudi po opozorilnem znaku ne pokaže namena, da bo vrglo žogo na vrata, se ga kaznuje s prostim metom za nasprotno moštvo. Prosti met se izvede s tistega mesta, na katerem je bila žoga pri prekinitvi igre”.

Neaktivno igra moštvo v napadu najpogosteje takrat, ko ima izključenega igralca. Sodnika sta dolžna takšno igro preprečevati enako ves igralni čas. Govorimo o “**liniji pasivne igre**”.

Ko sodnik v polju ugotovi, da igra moštvo pasivno, dvigne roko (pokrčena roka v komolcu), s katero vsem udeleženi partnerjem v igri (igralci - klop) nakaže, da moštvo ne kaže prepoznavne namere žogo vreči na vrata. Sodnik ob голу pokaže isti znak. Če moštvo po sodnikovi presoji ne kaže namena vreči žogo na vrata, praviloma sledi žvižg sodnika v polju zaradi pasivne igre.

Opozorilni znak moštvu omogoča, da se odzove sodnikovi presoji o pasivni igri.

Med napadom moštva, ki se konča z izgubo žoge, se omenjeni znak da le enkrat. Tudi po prostem metu za moštvo v napadu se pasivna igra dosodi šele takrat, ko je ponovno prepoznavna. Moštvo mora biti dana možnost, mu mora biti dovoljeno, da po dosojenem prostem metu “zgradi” nov napad.

Sodnika lahko dosodita pasivno igro tudi brez opozorilnega znaka pri jasnem zavlačevanju igre, npr.:

- pri prepočasni menjavi igralcev;
- pri podajanju žoge nazaj, daleč v lastno polovico igrišča, čeprav bi lahko bila žoga podana drugim soigralcem;
- če moštvo ne izkoristi jasne priložnosti za met na vrata.

Kako preprečevati pasivno igro? (Stališče sodnikov in prav je, da so z njim seznanjeni tako igralci kot trenerji.)

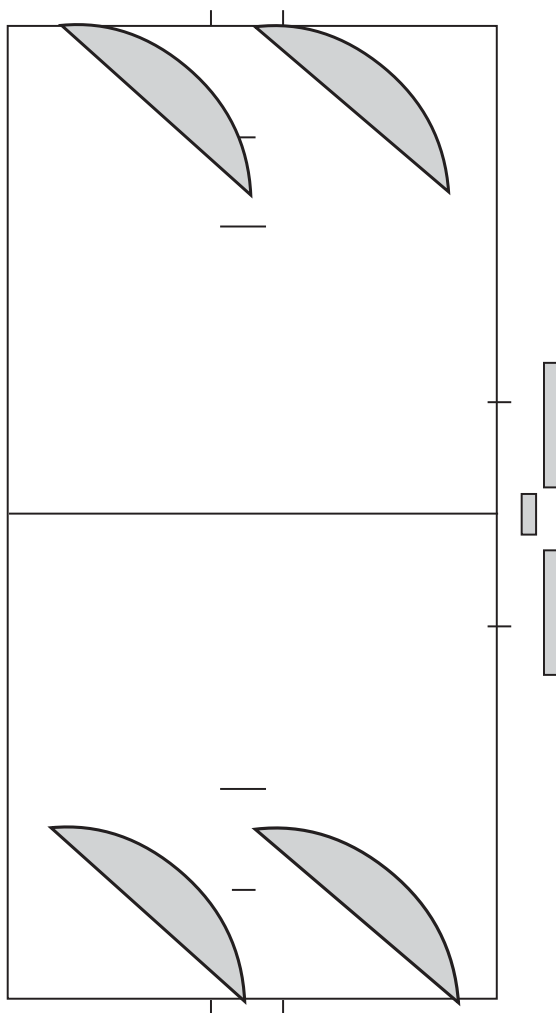
Ne dosojati “poceni prostih metov” (izsiljevanje prekrškov).

Dosojati proste mete zaradi prekrškov v napadu, storjenih korakov ali napačnega vodenja.

Dosledno dosojati proste mete zaradi pasivne igre.

LITERATURA:

- ROKOMETNA PRAVILA, (1997), Sodniška organizacija RZS.
- Šibila M., (1996), PREKRŠEK V NAPADU. Ljubljana: Seminar sodnikov, kontrolorjev in delegatov
- Spate D., Hackl W., (1998), REGELTATK-TIK. Der Handball Schidsrichter (3/98)

Marko Primožič

VPIS V RAZVID POKLICNIH ŠPORTNIKOV IN ZASEBNIH ŠPORTNIH DELAVCEV

V Uradnem listu RS št. 50/99 sta bila objavljena pravilnika o vodenju razvida poklicnih športnikov in vodenju razvida zasebnih športnih delavcev. S tem je omogočeno, da tako aktivni športniki kot strokovni delavci v športu pridobijo poklicni status. Z vpisom v razvid je športniku oziroma zasebnemu delavcu v športu omogočeno pod določenimi pogoji sklepati pogodbe za izvajanje svoje dejavnosti. Poklicni športniki in zasebni športni delavci prihodke prijavijo kot osnovo za dohodnino, prizna pa se jim 40 % normiranih stroškov. Natančnejša navodila se dobijo na pristojnem davčnem uradu.

Vpis v razvid poklicnih športnikov je možen takoj. Potrdilo, da je predlagatelj aktivni športnik in da je član nacionalne panožne športne zveze, izstavi ustrezna nacionalna panožna športna zveza.

Za vpis v razvid zasebnih športnih delavcev je potrebno urediti še naslednje: Nacionalne panožne športne zveze morajo Ministrstvu za šolstvo in šport posredovati veljavne programe usposabljanja, s katerimi si posamezniki lahko pridobijo različne stopnje usposobljenosti.

Nacionalne panožne športne zveze morajo Olimpijskemu komiteju Slovenije posredovati informacijo o licencah, ki jih izdajajo, program za pridobitev teh licenc in časovno obdobje veljavnosti licenc. V primeru, da zveza izdaja različne licence, naj posreduje tudi stališče, katera licenca po njihovem mnenju zadostuje za samostojno opravljanje določene dejavnosti.

V reviji objavljamo oba pravilnika in obrazca, ki sta potrebna za prijavo.

Pripravljeno po dopisu Ministrstva za šolstvo in šport.

Na podlagi drugega odstavka 35. člena zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98) minister za šolstvo in šport izdaja

PRAVILNIK O VODENJU RAZVIDA POKLICNIH ŠPORTNIKOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se določa postopek vpisa v razvid poklicnih športnikov in izbrisa iz razvida poklicnih športnikov (v nadaljnjem besedilu: razvid) ter oblika razvida.

2. člen

Razvid vodi ministrstvo, pristojno za šport (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

Razvid je javna knjiga.

II. POSTOPEK VPISA V RAZVID IN IZBRISA IZ RAZVIDA

3. člen

Postopek vpisa v razvid in izbrisa iz razvida se vodi po določbah zakona, ki ureja upravni postopek.

1. Postopek vpisa v razvid

4. člen

Vpis v razvid se opravi na podlagi predloga za vpis, ki ga vложи vlagatelj pri mini-strstvu.

Predlog za vpis se vложи na posebnem obrazcu, ki je sestavni del tega pravilnika.

Vlagatelj predloga za vpis pridobi status poklicnega športnika z dnem vpisa v razvid.

5. člen

Vlagatelj mora predlogu za vpis v razvid priložiti:

- dokazilo, da je dopolnil starost petnajst let,
- potrdilo, da je aktiven športnik,
- potrdilo, da je član nacionalne športne zveze,
- potrdilo, da ima stalno oziroma začasno bivališče v Republiki Sloveniji.

6. člen

Dokazilo, da je dopolnil starost petnajst let, je izpisek iz rojstne matične knjige.

Potrdilo, da je aktiven športnik, izda pristojna nacionalna panožna športna zveza.

Potrdilo, da je član nacionalne športne zveze, izda pristojna nacionalna panožna športna zveza.

Potrdilo o stalnem oziroma začasnem bivališču ne sme biti starejše od 30 dni.

7. člen

Če predlog za vpis ni popoln, ministrstvo pozove vlagatelja, da ga v 30 dneh popravi ali dopolni.

Če pomanjkljivosti v določenem roku niso odpravljene, se šteje, kot da predlog ni bil vložen, vložena dokumentacija pa se vrne vlagatelju.

8. člen

Če vlagatelj predloga za vpis izpolnjuje pogoje za vpis v razvid, izda minister, pristojen za šport (v nadaljnjem besedilu: minister) odločbo o vpisu v razvid.

Vpis v razvid se opravi, ko je odločba dokončna.

2. Postopek izbrisa iz razvida

9. člen

Poklicni športnik se izbriše iz razvida na svojo zahtevo ali po uradni dolžnosti, če ministrstvo ugotovi:

- da ne izpolnjuje pogojev iz 35. člena Zakona o športu,
- da mu je s pravnomočno odločbo izrečena prepoved opravljanja dejavnosti v športu.

Poklicni športnik se izbriše iz razvida, če pristojna nacionalna panožna športna zveza ali Olimpijski komite Slovenije ugotovita in obvestita ministrstvo, da poklicni športnik ne ravna v skladu z mednarodnimi pravili in pravili nacionalne panožne športne zveze ter v skladu z normami športne etike in morale.

Minister izda odločbo o izbrisu najkasneje v 30 dneh potem, ko je znan razlog za izbris oziroma ko je poklicni športnik podal predlog za izbris iz razvida.

Izrek odločbe o izbrisu iz razvida se najkasneje v sedmih dneh po dokončnosti odločbe objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBLIKA RAZVIDA

10. člen

Razvid se vodi v glavni knjigi poklicnih športnikov (v nadaljnjem besedilu: glavna knjiga).

Glavna knjiga se vodi kot centralna informatizirana baza ministrstva tako, da se vanjo vpisujejo in v njej vzdržujejo vsi podatki, ki se vpisujejo v razvid.

11. člen

V glavni knjigi se podatki vpišejo v naslednje rubrike:

- oseba vpisa,
- športna panoga,
- razno.

12. člen

V rubriko o osebi vpisa se vpišejo naslednji osebni podatki:

- številka in datum vpisa;
- ime in priimek, rojstni podatki ter bivališče poklicnega športnika,
- spol,
- številka in datum izbrisa iz razvida,
- razlogi za izbris iz razvida.

13. člen

Pri razvidu se vodi zbirka listin za vsako osebo vpisa, označena s številko vpisa.

14. člen

V razvid se vpisujejo spremembe podatkov.

Potrdilo, da je aktiven športnik, in potrdilo, da je član nacionalne športne zveze mora poklicni športnik predložiti vsako leto za naslednje koledarsko leto.

Poklicni športnik mora sporočiti spremembe podatkov, vpisanih v razvid, v 30 dneh od njihovega nastanka.

III. KONČNA DOLOČBA

15. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

št. 621-6/1999

Ljubljana, dne 15. 6. 1999

dr. Slavko Gaber

Ministrstvo za šolstvo in šport

Zaporedna številka vpisa:

PREDLOG ZA VPIS V RAZVID ZASEBNIH ŠPORTNIH DELAVCEV

Podatki o osebi vpisa:

Ime in priimek: _____ spol M / Ž

Rojstni podatki: _____

Podatki o bivališču:

Stalno bivališče:

Ulica in hišna številka: _____

Poštna številka in naselje: _____

Občina: _____

Začasno bivališče:

Ulica in hišna številka: _____

Poštna številka in naselje: _____

Občina: _____

Pristojni davčni urad:

⇒ _____

Športna panoga

⇒ _____

Pristojna nacionalna panožna športna zveza:

Datum predloga za vpis:

PREDLAGATELJ (podpis)

Priloge:

1. izpisek iz rojstne matične knjige
2. potrdilo, da je predlagatelj aktiven športnik
3. potrdilo, da je predlagatelj član nacionalne športne zveze
4. potrdilo o stalnem oz. začasnem prebivališču, ki ne sme biti starejše od 30 dni

Pravilnik je objavljen v UL RS št. 50/99.

Na podlagi drugega odstavka 34. člena zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98) minister za šolstvo in šport izdaja

PRAVILNIK O VODENJU RAZVIDA ZASEBNIH ŠPORTNIH DELAVCEV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se določa postopek vpisa v razvid zasebnih športnih delavcev in izbrisa iz razvida zasebnih športnih delavcev (v nadaljnjem besedilu: razvid) ter oblika razvida.

2. člen

Razvid vodi ministrstvo, pristojno za šport (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

Razvid je javna knjiga.

II. POSTOPEK VPISA V RAZVID IN IZBRISA IZ RAZVIDA

3. člen

Postopek vpisa v razvid in izbrisa iz razvida se vodi po določbah zakona, ki ureja upravni postopek.

1. Postopek vpisa v razvid

4. člen

Vpis v razvid se opravi na podlagi predloga za vpis, ki ga vlagatelj vloži pri ministrstvu.

Predlog za vpis se vloži na posebnem obrazcu, ki je sestavni del tega pravilnika.

Vlagatelj predloga za vpis pridobi status zasebnega športnega delavca z dnem vpisa v razvid.

5. člen

Vlagatelj mora predlogu za vpis v razvid priložiti:

- dokazilo, da ima ustrezno izobrazbo ali ustrezno usposobljenost za opravljanje športne dejavnosti,
- licenco za opravljanje dejavnosti v športu, če je predpisana,
- potrdilo, da mu ni s pravnomočno odločbo prepovedano opravljati športne dejavnosti,
- potrdilo o stalnem bivališču,
- potrdilo, da obvlada slovenski jezik.

6. člen

Dokazilo o izobrazbi je javna listina (spričevalo, diploma ali potrdilo) v izvorniku ali overjeni kopiji.

Dokazilo o usposobljenosti je spričevalo, diploma ali potrdilo v izvorniku ali overjeni kopiji. Listine izdajo nosilci usposabljanja, ki jih določi Strokovni svet Republike Slovenije za šport.

Potrdilo o licenci je potrdilo, ki ga izda Olimpijski komite Slovenije.

Potrdilo, da vlagatelj, ki ni državljan Republike Slovenije, obvlada slovenski jezik, je potrdilo o znanju slovenskega jezika, ki je javna listina.

Potrdilo o stalnem bivališču in potrdilo, da vlagatelju ni prepovedano opravljanje dejavnosti, ne sme biti starejše od 30 dni.

7. člen

Če predlog za vpis ni popoln, ministrstvo pozove vlagatelja, da ga v 30 dneh popravi ali dopolni.

Če pomanjkljivosti v določenem roku niso odpravljene, se šteje, kot da predlog ni bil vložen, vložena dokumentacija pa se vrne vlagatelju.

8. člen

Če vlagatelj izpolnjuje pogoje za vpis v razvid, izda minister, pristojen za šport (v nadaljnjem besedilu: minister) odločbo o vpisu v razvid.

Vpis v razvid se opravi, ko je odločba dokončna.

2. Postopek izbrisa iz razvida

9. člen

Zasebni športni delavec se izbriše iz razvida na svojo zahtevo ali po uradni dolžnosti, če ministrstvo ugotovi:

- da ne izpolnjuje pogojev iz 34. člena Zakona o športu,
- da mu je s pravnomočno odločbo izrečena prepoved opravljanja dejavnosti.

Zasebni športni delavec se izbriše iz razvida, če pristojna nacionalna panožna športna zveza ali Olimpijski komite Slovenije ugotovita in obvestita ministrstvo, da zasebni športni delavec ne ravna v skladu z mednarodnimi pravili in pravili nacionalne športne zveze ter v skladu z normami športne etike in morale.

Minister izda odločbo o izbrisu najkasneje v 30 dneh potem, ko je znan razlog za izbris oziroma ko je zasebni športni delavec podal predlog za izbris iz razvida.

Izrek odločbe o izbrisu iz razvida se najkasne-

je v sedmih dneh po dokončnosti odločbe objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBLIKA RAZVIDA

10. člen

Razvid se vodi v glavni knjigi zasebnih športnih delavcev (v nadaljnjem besedilu: glavna knjiga)

Glavna knjiga se vodi kot centralna informatizirana baza ministrstva tako, da se vanjo vpisujejo in v njej vzdržujejo vsi podatki, ki se vpisujejo v razvid.

11. člen

V glavni knjigi se podatki vpišejo v naslednje rubrike:

- oseba vpisa,
- strokovna izobrazba ali usposobljenost,
- področje športne dejavnosti,
- razno.

12. člen

V rubriko o osebi vpisa se vpišejo naslednji podatki:

- številka in datum vpisa,
- ime in priimek, rojstni podatki ter bivališče zasebnega športnega delavca,
- spol,
- številka in datum izbrisa iz razvida,
- razlogi za izbris iz razvida.

V razvidu se posebej vodijo zasebni športni delavci, ki niso državljani Republike Slovenije.

13. člen

Pri razvidu se vodi zbirka listin za vsako osebo vpisa, označena s številko vpisa.

14. člen

V razvid se vpisujejo spremembe podatkov.

Potrdilo o podaljšanju licence mora zasebni športni delavec predložiti najkasneje v enem mesecu po podaljšanju le-te.

Zasebni športni delavec mora sporočiti spremembe podatkov, vpisanih v razvid, v 30 dneh od njihovega nastanka.

Če spremeni področje športne dejavnosti, je treba pred vpisom spremembe ugotoviti, ali

zasebni športni delavec izpolnjuje pogoje za opravljanje novo vpisane športne dejavnosti.

IV. KONČNA DOLOČBA

15. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

št. 621-7/1999

Ljubljana, dne 15. 6. 1999

dr. Slavko Gaber

Ministrstvo za šolstvo in šport

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT
SEKTOR ZA ŠPORT
1000 Ljubljana, Celovška 25

Zaporedna številka vpisa:

PREDLOG ZA VPIS V RAZVID ZASEBNIH ŠPORTNIH DELAVCEV

Podatki o osebi vpisa:

Ime in priimek: _____ spol M / Ž

Rojstni podatki: _____

Podatki o bivališču:

Stalno bivališče:

Ulica in hišna številka: _____

Poštna številka in naselje: _____

Občina: _____

Pristojni davčni urad:

⇒

Strokovna izobrazba ali usposobljenost:

⇒

Področje športne dejavnosti:

⇒

Športna panoga

⇒

Datum predloga za vpis:

PREDLAGATELJ (podpis)

Priloge:

1. spričevalo, diploma ali potrdilo v izvirniku ali overjeni kopiji
2. spričevalo, diploma ali potrdilo o usposobljenosti, ki jih izdajo nosilci usposabljanja, v izvirniku ali overjeni kopiji
3. potrdilo o licenci, če je predpisana
4. uradno potrdilo o znanju slovenskega jezika predložijo zasebni športni delavci, ki niso državljani Republike Slovenije
5. potrdili o stalnem bivališču in o tem, da zasebnemu športnemu delavcu ni prepovedano opravljanje dejavnosti, ne smeta biti starejši od 30 dni

Pravilnik je objavljen v UL RS št. 50/99.

Marko Primožič

Rokomet za učenke in učence letnik 1985 in mlajše

Organizator

Odbor za šolska športna tekmovanja in Rokometna zveza Slovenije.

Informacije: Marko Primožič, Osnovna šola Petra Kavčiča, Šolska ulica 1, 4220 Škofja Loka, tel: 064 656-000, faks: 064 625-048, e - mail:

marko.primozic@guest.arnes.si

Šolska tekmovanja se izvajajo od 15. 9. 1999 do 30. 9. 1999.

Občinska od 2. 10. 1999 do 20. 11. 1999. Izvajalci občinskega tekmovanja pošljejo poročilo o tekmovanju (obrazec 3A) do 27. 11. 1999 organizatorju področnega tekmovanja.

Področna tekmovanja od 4. 12. 1999 do 26. 2. 2000. Izvajalci področnega tekmovanja pošljejo poročilo o tekmovanju (obrazec 3A) organizatorju do 6. marca 2000.

MARIBOR – Rado Wutej,
OŠ Limbuš, Limbuška c. 62, 2341 Limbuš,
tel./faks 062 631 - 105

KOROŠKA - Anton Spanžel,
Športna zveza Slovenj Gradec, 2380 Slovenj
Gradec tel./faks: 0602 41 553

POMURJE - Bojan Horvat,
OŠ Franceta Prešerna Črenšovci, Prekmurske
čete 25, 9232 Črenšovci, tel. 069 70 003

PODRAVJE – Vlado Hebar,
OŠ Ormož, Hardek 5, 2270 Ormož,
tel: 062 701 252

CELJE - Bogdan Povalej,
Športna zveza Celje,
tel. 063 412 103, faks 063 412 102

VELENJE – Zoran Kac,
OŠ Šalek, Šalek 87, 3320 Velenje,
tel. 063 898 13 21

POSAVJE - Ivan Gerjevič,
Športna zveza Brežice, Cesta Bratov
Milavcev 18, 8250 Brežice,
tel. 0608 62 690

ZASAVJE - učenke: Milica Zupančič,
OŠ Ivana Skvarče, C. 9. avgusta 44, 1410
Zagorje ob Savi,
tel/faks: 0601 61 008

učenci: Damjan Rajh,
OŠ Trbovlje, Leninov trg 6, 1420 Trbovlje,
tel: 0601 28 303

LJUBLJANA - Jože Peterka,
Agencija za šport, 061 302 804, 302 830

DOMŽALE - Ranko Cukrov,
Športna zveza Domžale, Kopališka ulica,
1230 Domžale

DOLENJSKA - Miran Jerman,
Agencija za šport Novo mesto,
Kettejev drevored 1, 8000 Novo mesto,
tel. 068 322 267

GROSUPLJE - učenci: Marjan Potokar,
OŠ Stična, C. 2. grupe odredov 38,
1295 Ivančna Gorica,

061 777 856, faks 061777 856

- učenke: Eva Perušek,

OŠ dr. Franceta Prešerna, Šolska ulica 2,
1310 Ribnica,

tel. 061 861 009, faks 061 863 068.

GORENJSKA - Nada Pohleven,

OŠ Ivana Groharja, Podlubnik 1,

4220 Škofja Loka,

tel. 064 656 110, faks: 064 625 141

NOTRANJSKA – Zdenka Dežman,

OŠ Logatec, C. 8. talcev, Logatec,

tel. 061 741 237

OBALA – Konrad Božeglav,

OŠ Srečka Kosovele, Kosovelova 6,

6210 Sežana, tel: 041 695 321

GORIŠKA – Aleksander Lapajne,

OŠ Danila Lokarja, Ulica 5. maja 7,

5270 Ajdovščina, 041 773 831

Četrfinale med 16. 3. in 29. 3. 2000.

Polfinale: med 10. 4. in 20. 4. 2000.

Finale: med 8. 5. in 18. 5. 2000.

Žrebanje tekem in sestanek vodij sodelujočih ekip bo v petek, 21. 4. 2000 ob 13. uri v prostorih Rokometne zveze Slovenije, Celovška c. 25, Ljubljana (Hala Tivoli).

Turnirji se praviloma igrajo med tednom (torek, četrtek) ali ob sobotah.

Stopnje tekmovanja, prijave, financiranje

Šolska tekmovanja organizirajo športni pedagogi na osnovnih šolah. Tekmovanje med posameznimi razredi naj poteka v ligah ali turnirjih.

Po končanem tekmovanju športni pedagog prijavljuje ekipo na občinsko tekmovanje.

Občinska organizirajo osnovne šole in športni pedagogi v sodelovanju z rokometnim klubom v okolju, športno zvezo, agencijo ali zavodom za šport. Občinska tekmovanja so namenjena množični rokometni dejavnosti. Predlagamo, da tekmovanja potekajo po ligaškem ali večkrožnem turnirskem sistemu že v jeseni, ko lahko igramo na asfaltnih rokometnih igriščih in pozimi, ko lahko uporabljamo tudi manjše šolske telovadnice.

Področna tekmovanja izpeljejo izvajalci, ki so zadolženi za rokometna tekmovanja in so navedeni na začetku razpisa šolskih športnih tekmovanj. Prav tako predlagajo sistem rokometnih tekmovanj na področju, ki ga uskladijo s koordinatorjem področnega centra in po potrebi tudi z vodjem osnovnošolskih rokometnih tekmovanj.

Tekmovanja naj potekajo po ligaškem ali večkrožnem turnirskem sistemu.

Vodja ekipe, ki si je pridobila pravico nastopa v četrtfinalu mora poslati tekmovalni karton s slikami (obrazec 2 in 2A) vodji tekmovanja (Marku Primožiču) do 6. 3. 2000. Če jih ne bomo prejeli do omenjenega roka, pomeni, da ne želite sodelovati v sklepnem tekmovanju.

Če v četrtfinalni skupini ni prijavljenih štirih ekip, ker na nekaterih področjih ni bilo izpeljanih tekmovanj ali je šola odpovedala sodelovanje, lahko organizator tekmovanja določi v to skupino drugo oz. tretje uvrščeno ekipo z ostalih območij na podlagi poročil s področnih tekmovanj.

Prireditelje četrtfinalnih, polfinalnih in finalnega turnirja bomo izbrali po ponudbah (obrazec 6), ki jih pošljete do 6. 3. 2000 na naslov: OŠ Petra Kavčiča, Šolska ulica 1, 4220 Škofja Loka, Marko Primožič.

Na četrtfinalnem tekmovanju sodeluje 32 ekip, ki so razvrščene v 8 skupin. V posamezne četrtfinalne skupine so ekipe razvrščene na osnovi rezultata iz področnega tekmovanja. Vsaka ekipa odigra dve tekmi. Prvo tekmo za posamezno ekipo določi žreb, ki ga izvedeta sekretar Odbora za šolska športna tekmovanja in organizator tekmovanja. V drugi tekmi pa se med sabo pomerita zmagovalca prvega para s poražencem drugega para in obratno. V polfinalne se uvrstita ekipi, ki zmagata v drugih dveh tekmah.

SKUPINA A:	Maribor 1, Koroška 2, Pomurje 1, Podravje 2
SKUPINA B:	Maribor 2, Koroška 1, Pomurje 2, Podravje 1
SKUPINA C:	Celje 1, Velenje 2, Posavje 1, Zasavje 2
SKUPINA D:	Celje 2, Velenje 1, Posavje 2, Zasavje 1
SKUPINA E:	Ljubljana 1, Domžale 2, Dolenjska 1, Grosuplje 2
SKUPINA F:	Ljubljana 2, Domžale 1, Dolenjska 2, Grosuplje 1
SKUPINA G:	Gorenjska 1, Notranjska 2, Obala 1, Goriška 2
SKUPINA H:	Gorenjska 2, Notranjska 1, Obala 2, Goriška 1

Če na turnir ne pridejo vse štiri ekipe, igrajo ostale ekipe vsaka z vsako, po žrebu, ki ga opravi vodja tekmovanja.

V polfinalu sodeluje 16 ekip, ki so razvrščene v štiri skupine s po štirimi ekipami. Vsaka ekipa odigra v skupini tri tekme po sistemu vsak z vsakim.

V prvo in drugo POLFINALNO SKUPINO se uvrstijo zmagovalne ekipe v drugih tekmah ČF iz naslednjih četrtfinalnih skupin: A, B, C, D.

V tretjo in četrto POLFINALNO SKUPINO se uvrstijo zmagovalne ekipe v drugih tekmah ČF iz naslednjih četrtfinalnih skupin: E, F, G, H.

Pri žrebu ekip v polfinalne skupine upoštevamo določilo, da ekipi, ki sta nastopali v isti skupini v četrtfinalu ne sodelujeta v isti polfinalni skupini.

V finale se uvrsti zmagovalna ekipa iz posamezne skupine.

Ponudbe za organizacijo PF turnirjev pošljite na naslov vodje tekmovanja do 30. 3. 2000.

V finalu sodelujejo štiri ekipe.

Vrstni red tekem:

1. tekma: ekipi določi žreb
2. tekma: ekipi določi žreb
3. tekma: poraženca med seboj
4. tekma: zmagovalca med seboj

Izvajalec finala bo izbran na osnovi ponudb, ki jih morate na obrazcu 6 poslati na naslov organizatorja tekmovanja do 21. 4. 2000.

Osnovna pravila

Ekipa šteje največ 14 učenk ali učencev. Na posamezni tekmi jih lahko nastopi 12.

Igralni čas za **učence** je v **četrtfinalu 2 x 20 minut** s petminutnim odmorom med polčasom tekme in deset minutnim med zaporednima tekmama, za **učenke 2 x 17 minut** z enakimi odmori kot pri učencih.

V **polfinalu** je igralni čas za **2 x 15 minut**, za **učenke 2 x 12 minut** s triminutnim odmorom med polčasom tekme in deset minutnim med zaporednima tekmama.

V finalu je igralni čas enak kot v četrtfinalu.

V četrtfinalu moramo dobiti na vseh turnirjih, kjer nastopajo 4 ekipe, v vsaki tekmi zmagovalca. Zato se v primeru neodločenega rezultata, takoj po koncu rednega dela tekme, streljajo sedemmetrovke. Najprej izmenično vsaka ekipa po pet. Če je še vedno rezultat neodločen pa izmenično po eno sedemmetrovko.

V polfinalu se določi zmagovalca v skupini po naslednjem ključu: število osvojenih točk, gol razlika medsebojnih srečanj, razlika v golih na vseh tekmah, večje število danih golov, žreb.

Domačin - organizator mora poskrbeti vse za

tekmo (po možnosti dvorano, igrišče, garderobe, zdravnika, zapisnikarje, zapisnikarsko mizo, časomerilce ipd.). Zaključna tekmovanja (od četrtfinala dalje) morajo potekati v dvoranah.

Na vseh tekmah so v veljavi mednarodna pravila. V vseh primerih, ki niso zajeti, se upošteva navodila za tekmovanje mladih pri RZS in ostali pravilniki RZS.

Sodniki

Šolska tekmovanja lahko sodijo usposobljeni učenci ali učenke ter športni pedagogi. Enako je lahko tudi na občinskih in medobčinskih tekmovanjih, razen če ni dogovorjeno drugače. Sodnike za področna tekmovanja določi zbor rokometnih sodnikov na zahtevo prireditelja. Od četrtfinala dalje izbira sodnike komisija za delegiranje pri RZS v sodelovanju z organizatorjem tekmovanja.

Financiranje

Do četrtfinalnih turnirjev se tekmovanja financirajo iz javnih financ, ki jih lokalne skupnosti namenjajo šolskemu športu. Šole se morajo med sabo **dogovoriti**, kako bodo na določeni stopnji sofinancirale tekmovanje (ene pokrijejo sodniške stroške, druge dvorano,...)

Marko Primožič

Rokomet za učenke in učence letnik 1987 in mlajše

Organizator

Odbor za šolska športna tekmovanja in Rokometna zveza Slovenije.

Informacije: Marko Primožič, Osnovna šola Petra Kavčiča, Šolska ulica 1, 4220

Škofja Loka, tel: 064 656-000, faks: 064 625-048, e - mail:

marko.primozic@guest.arnes.si

Šolska tekmovanja se izvajajo od 1. 11. 1999 do 30. 11. 1999.

Občinska od 4. 12. 1999 do 26. 2. 2000. Izvajalci občinskega tekmovanja pošljejo poročilo o tekmovanju (obrazec 3A) do 4. 3. 2000 organizatorju tekmovanja.

Področna tekmovanja od 11. 3. 2000 do 20. 5. 2000. Izvajalci področnega tekmovanja pošljejo poročilo o tekmovanju (obrazec 3A) organizatorju do 31. 5. 2000.

Tekmovanje se na tej stopnji konča.

Turnirji se praviloma igrajo med tednom popoldan (torek, četrtek) ali ob sobotah dopoldan.

Stopnje tekmovanja, prijave, financiranje

Šolska tekmovanja organizirajo športni pedagogi na osnovnih šolah. Tekmovanje med posameznimi razredi naj poteka v ligah ali turnirjih.

Po končanem tekmovanju športni pedagog prijavijo ekipo na občinsko tekmovanje. **Občinska** organizirajo osnovne šole in športni pedagogi v sodelovanju z rokometnim klubom v okolju, športno zvezo, agencijo ali zavodom za šport. Občinska tekmovanja so namenjena množični rokometni dejavnosti. Tekmovanja naj potekajo po ligaškem ali večkrožnem turnirskem sistemu. Za tekmovanje lahko uporabljamo tudi manjše šolske telovadnice od tistih, ki jih predpisujejo rokometna pravila.

Področna tekmovanja izpeljejo izvajalci, ki so zadolženi za to panogo in so navedeni na začetku razpisa šolskih športnih tekmovanj. Prav tako predlagajo sistem rokometnih tekmovanj na področju, ki ga uskladijo s koordinatorjem področnega centra in po potrebi tudi z vodjem osnovnošolskih rokometnih tekmovanj.

Tekmovanja naj potekajo po večkrožnem turnirskem sistemu. Priporočamo, da ekipa ne odigra več kot dve tekmi na posameznem turnirju.

Osnovna pravila

Ekipa šteje največ 14 učenk ali učencev.

1. Igrišče

Šolske telovadnice ali zunanja igrišča v izmeri od 15 m x 24 m in večje.

2. Igralni čas

Igralni čas je razdeljen v tretjine po 10 minut, z petminutnim odmorom po drugi tretjini. Če posamezne ekipe na turnirju igrajo več kot 2 tekmi se igralni čas zmanjša na 8 minut v posamezni tretjini.

3. Sestava ekip

Na tekmovanju lahko nastopajo le učenci ali učenke iz iste šole.

Ekipa šteje največ 14 učenk ali učencev. Hkrati je v igri 5. igralcev in vratar. Ekipa lahko nastopi na tekmi, če je navzočih najmanj 14 učenk ali učencev. V prvi tretjini nastopa pet igralcev in vratar (ekipa mora imeti rezervnega igralca), v drugi tretjini obvezno drugih pet igralcev in vratar (tudi rezervni). V zadnji tretjini lahko trener ekipo poljubno sestavi.

4. Število igralcev:

Igrajo 5 igralcev oz. igralk in vratar/ka.

5. Žoga

Igra se z žogami obsega od 50 – 52 cm.

Domačin - organizator mora poskrbeti za dvorano ali lahko tudi šolsko telovadnico, igrišče, garderobe, zdravnika, zapisnikarje, zapisnikarsko mizo, časomerilce ipd.)

Na vseh tekmah so v veljavi mednarodna pravila. V vseh primerih, ki niso zajeti, se upošteva navodila za tekmovanje mladih pri RZS in ostali pravilniki RZS.

Sodniki

Šolska tekmovanja lahko sodijo usposobljeni učenci ali učenke ter športni pedagogi. Enako je lahko tudi na občinskih in medobčinskih tekmovanjih, razen če ni dogovorjeno drugače. Sodnike za področna tekmovanja določi zbor rokometnih sodnikov na zahtevo prireditelja.

Financiranje

Tekmovanja se financirajo iz javnih financ, ki jih lokalne skupnosti namenjajo šolskemu športu. Šole se morajo med sabo dogovoriti, kako bodo na določeni stopnji sofinancirale tekmovanje (ene pokrijejo sodniške stroške, druge dvorano,...)

Marko Primožič

MALI ROKOMET

za učenske in učence osnovnih šol, rojene 1989 in mlajše

ORGANIZATOR:

Odbor za šolska športna tekmovanja in Rokometna zveza Slovenije.

Informacije: Marko Primožič, Osnovna šola Petra Kavčiča, Šolska ulica 1, 4220 Škofja Loka, tel: 064 656-000, faks: 064 625-048, e - mail: marko.primozic@guest.arnes.si

Šolska tekmovanja se izvajajo od 1. 12. 1999 do 18. 12. 1999.

Občinska ali medobčinska tekmovanja naj potekajo od 17. 1. 2000 do 31. 5. 2000.

STOPNJE TEKMOVANJA

Šolska tekmovanja

Organizirajo jih lahko športni pedagogi, razredne učiteljice in ostali zainteresirani na šoli. Tekmovanje med posameznimi razredi naj poteka v ligah ali večkrožnih turnirjih.

Občinska in medobčinska tekmovanja

Organizirajo jih športni pedagogi, razredne učiteljice z osnovnih šol, Športne zveze, Agencije za šport, rokometni klub in ostali. Poročilo z rezultati pošljite organizatorju tekmovanja.

PRAVILA

Pravila temeljijo na pravilih Mednarodne rokometne zveze, Rokometne zveze Slovenije in izkušnjah slovenskih strokovnjakov. Nekatera pravila za sedaj še niso strogo določena in dajejo organizatorjem mini rokometu možnost prilagajanja okoliščinam v katerih se bo tekmovanje odvijalo (znanje igralcev, velikost igrišč itd.) Pravila bomo na osnovi letošnjih izkušenj še dopolnjevali.

1. Igrišče

- šolske telovadnice v izmeri od 12m x 20m do 16m x 32 m
- v dvoranah (3 igrišča prečno): 13,33m x 20 (22)m
- na zunanjih igriščih - 28m x 16m (vrata so postavljena na črto vratarjevega prostora)

2. Vrtarjev prostor

Začrtamo dva loka z notranje strani vrat 1 m od

vratnice. Tako je oddaljenost od vrat na sredini igrišča 5m, na krilu pa 4m.

3. Vrata

Običajna rokometna vrat znižamo za 20 cm z letvijo 5 x 8 cm ali z 8 cm širokim elastičnim ali navadnim trakom.

4. Igralni čas

Igralni čas je razdeljen v tretjine po 8 minut, z vmesnim dvominutnim odmorom. Če posamezne ekipe na turnirju igrajo več kot 2 tekmi se igralni čas zmanjša na 6 minut v posamezni tretjini.

5. Sestava ekip

Na tekmovanju lahko nastopajo le učenci in učenke iz iste šole. Ni dovoljeno združevati ekip iz dveh ali več šol.

Šolsko ekipo sestavljajo **učenke in učenci**.

Ekipo lahko nastopi na tekmi, če je prisotnih in sposobnih za igro **najmanj 5 učenk in najmanj 5 učencev**. V prvi tretjini igrajo samo učenke, v drugi tretjini samo učenci. V zadnji tretjini lahko trener poljubno sestavi ekipo iz učencev in učenk. Največje število učenk in učencev, ki so še lahko prijavljeni za posamezno tekmo je 8.

Izključitev igralke/ca je 30 sekund.

6. Število igralcev:

Igrajo 4 igralci/ke in vratar/ka. Po dogovoru se lahko igra tudi (3 + 1), kar pa je seveda odvisno od velikosti igrišča na katerem se bo igralo.

7. Žoga

Igra se z žogami obsega od 48 - 50 cm.

8. Ostala posebna pravila

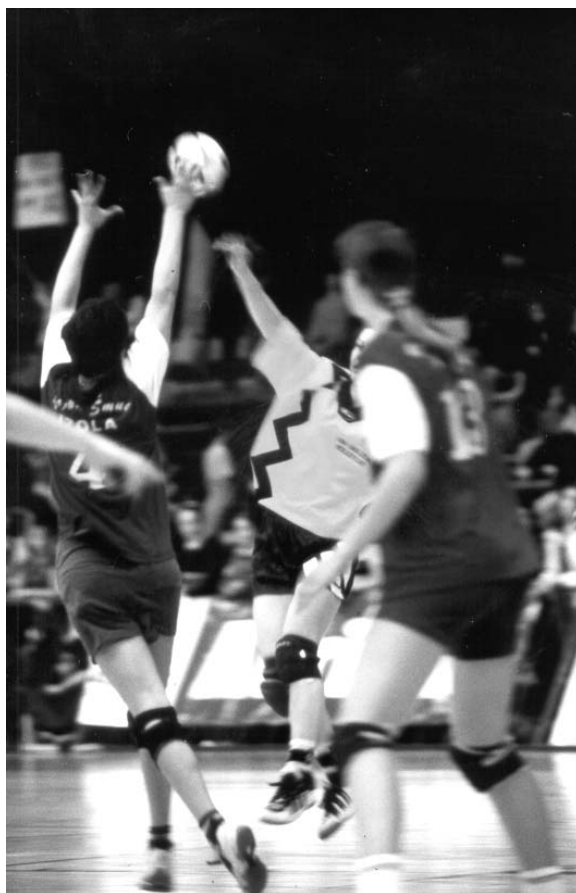
- "Dvojna žoga" se ne sodi, če je bila storjena zaradi nerodnosti igralke/ca in se zato ni direktno ustvarila priložnost za strel, npr. po prestreženi podaji igralec prime žogo z obema rokama ali žoga mu pade iz rok in jo še enkrat prime z obema rokama.
- Vzdolžne meje lahko v telovadnicah predstavlja stena telovadnice.
- Kazenski strel se izvaja z oddaljenosti 6 m od vrat.
- V primeru neodločenega rezultata se takoj strelja šestmetrovke.
- Po zadetku se igra nadaljuje brez začetnega meta s centra igrišča.
- Če igralec po nerodnosti oz. zaradi neznanja poda vratarju v vratarjev prostor, se žogo dosodi nasprotnikom in igralce opozori, da bo prihodnjič dosojen kazenski strel (6m).
- Pri izvajanju prostega meta je igralec, ki ga izvaja oddaljen vsaj 2 m od vratarjevega prostora in mora podati nazaj v polje. Ostali napadalci stojijo pred igralcem (pomaknjeni so proti svojemu vratarju), ki izvaja prosti met.
- Obvezna je osebna obramba, ki se prepozna po tem, da branilci ob začetku napada ne stojijo ob črti 5 m, vsaj en branilec mora biti postavljen pred ostalimi. V primeru, da se ekipa tega ne drži sodnik branilce opomni, drugič pa izključi enega igralca za 30 sekund.
- Razne napake igralcev pri neupoštevanju pravil se lahko dopustijo, če niso bistveno

vplivale na potek igre oz. na dosego zadetka ali na ustvarjanje priložnosti za strel. Npr. razni prestopi pri izvajanju stranskega meta, kota, pri menjavah.

DRUGA OBVESTILA

- Tekme lahko **sodijo učenci in učenke sedmih in osmih razredov**, športni pedagogi, zunanji mentorji - trenerji, na zaključnem tekmovanju pa sodnik skupja z učencem.

- Pri uvajanju učenk in učencev v MINI ROKOMET si lahko pomagate s knjižico IGRAJMO ROKOMET - MINI ROKOMET IGRA ZA VSAKEGA avtorja prof. Toneta Goršiča iz Celja z leta 1991. Knjižico lahko dobite na Rokometni zvezi Slovenije.
- Informacije dobite tudi pri Marti Bon in Marku Šibili na Fakulteti za šport.
- Za vse druge informacije se lahko obrnete na vodjo osnovnošolskih rokometnih tekmovanj.

FINALE DRŽAVNEGA PRVENSTVA OSNOVNIH ŠOL - UČENKE - VELENJE - MAJ 1999

Handwriting practice area consisting of 20 horizontal dotted lines.

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

A series of horizontal dotted lines for writing notes.